

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

na období od 1. září 2022 na neurčito

Mateřská škola Havířov-Podlesí, Balzacova 2/1190

Název školního programu „**HOUPY**“

Formální kurikulum MŠ Balzacova

Logo mateřské školy: MŠ BALZACOVA

Logo MŠ podporující zdraví: PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ

Loga tříd:

© ADOLF DUDEK 2006

Mateřská škola Havířov-Podlesí Kosmonautů 4

„Projít branou“

Formální kurikulum MŠ Kosmonautů

Č.j. 79/MŠ/2022

Obsah:

1. **Identifikační údaje o organizaci**
  - 1.1. základní údaje o škole
  - 1.2. obecná charakteristika školy
  - 1.3. organizace vzdělávání
  - 1.4. podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 1.5. podmínky vzdělávání dětí nadaných
  - 1.6. podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - 1.7. povinné předškolní vzdělávání
  - 1.8. podmínky pro jazykovou přípravu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

2. **Charakteristika programu**
  - 2.1 filozofie vzdělávacího programu
  - 2.2 dlouhodobé záměry školy

3. **Neformální kurikulum – podmínky vzdělávání**
  - 3.1 učitelka podporující zdraví
  - 3.2 věkově smíšené skupiny
  - 3.3 rytmický řád života a dne
  - 3.4 tělesná pohoda a volný pohyb
  - 3.5 zdravá výživa
  - 3.6 spontánní hra
  - 3.7 podnětné věcné prostředí
  - 3.8 bezpečné sociální prostředí
  - 3.9 participativní a týmové řízení
  - 3.10 partnerské vztahy s rodiči
  - 3.11 spolupráce mateřské školy se základní školou
  - 3.12 začlenění MŠ do života obce

4. **Formální kurikulum - vzdělávací obsah**
  - 4.1 téma – rámcové cíle směřující k podpoře zdraví
  - 4.2 podtémata – jejich charakteristika a přiřazené cílové kompetence
  - 4.3 tematické části (integrované bloky) – jejich charakteristika
  - 4.4 pravidla pro tvorbu třídních programů

5. **Evaluace**

popis systému evaluace – plán, způsob shromažďování a vyhodnocování informací, indikátory

6. **Přílohy**
  - 6.1. prováděcí roční plány
  - 6.2. analýzy, vyhodnocení dotazníků pro rodiče, průměrné výsledky za školu
  - 6.3. autoevaluační zpráva + výroční zprávy o činnosti školy
  - 6.4. třídní vzdělávací programy
  - 6.5. manuál k tvorbě TVP, evaluaci, hodnocení dětí
  - 6.6. koncepce do roku 2023

1.

Identifikační údaje o organizaci

Mateřská škola Havířov – Podlesí Balzacova 2/1190,

Právní forma: příspěvková organizace od 1. 9. 1995

Zřizovatel: Statutární město Havířov, Svornosti 86/2, IČ: 00297488

IČ: 61988685

Telefon: 553 810 423

E-mail : reditelstvi@msbalzacova.cz

www: www.msbalzacova.cz

Statutární zástupce: Mgr. Ivana Potyková

<i>Místa poskytovaného vzdělávání</i>	<i>Cílová kapacita</i>
MŠ Balzacova, Havířov	4 třídy
MŠ Kosmonautů, Havířov	3 třídy

Další poskytované školské služby v zařízeních:

Školní jídelna Balzacova, Havířov

Školní jídelna Kosmonautů, Havířov

Ve věci správního rozhodnutí podle zákona č. 500/2005Sb., správní řád, je oprávněnou úřední osobou ředitelka školy.

Ředitelství mateřské školy Havířov-Podlesí Balzacova 2/1190 na základě zákona 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vypracovalo pod č. j. 79/MŠ/2022 Školní vzdělávací program - „HOUPY“ pro MŠ Balzacova a Školní vzdělávací program - „Projít branou“ pro MŠ Kosmonautů. ŠVP v MŠ Balzacova profiluje Mateřskou školu podporující zdraví a ŠVP v MŠ Kosmonautů profiluje Ekoškolu. Na základě profilací škol jsou postaveny dva Školní vzdělávací programy.

Organizace zaměstnává celkem 32 kmenových zaměstnanců, z toho 16 učitelů. Dalšími zaměstnanci mohou být chůvy, školní asistenti pedagoga, kteří jsou hrazeni z různých projektů ESF, případně z jiných zdrojů.

1.1. *Základní údaje o škole*

Kontakt: msbalzacova@msbalzacova.cz
553 810 423
www.msbalzacova.cz

Zástupce školy: Bc. Hana Kunčická
Třídy: 4 heterogenní třídy

1.2. *Obecná charakteristika školy*

Mateřská škola byla postavena jako součást sídlištní zástavby. Původní pětiletá škola byla částečně otevřena 1. září 1968, postupně byly třídy zprovozněny. V roce 1984 přešla bezúplatným převodem pod správu Dolu Julius Fučík – jako závodní mateřská škola výše uvedené organizace a zpět pod správu města Havířova se vrátila v roce 1991 – změnou politické scény. V průběhu let se měnily názvy městské části na Havířov – Smrky na současné Havířov – Podlesí.

Od roku 1995 je organizace mateřské školy vedena se statusem právního subjektu – příspěvková organizace Statutárního města Havířova. 1.1.2023 byla mateřská škola součástí ZŠ a MŠ F. Hrubína. Posláním mateřské školy je po celou dobu trvání školy neměnné. V rámci poklesu dětí v devadesátých letech byla ve spodním křídle budovy jedna třída uvolněna pro Městskou policii, kde sídlí Komisarát Městské policie.

Městská škola s vlastní školní jídelnou se nachází v blízkosti lesoparku mimo rušnou komunikaci, jako jediná ve městě zařazená do sítě Mateřských škol podporující zdraví. Čtyři věkově smíšené třídy, devět učitelů, z toho osm s vysokoškolským vzděláním Bc., Mgr., Lic., speciální pedagog. Pravidelná investice do vzdělávání i do vybavení a modernizace prostředí včetně prostorné zahrady se odrazila v celkové rekonstrukci budovy zateplením, plastovými okny, novou fasádou, obnovou školní zahrady s vybavením netradičními prvky – lanovou dráhou, mlhovištěm, vodními prvky pro hru, zabudovanou trampolínou, založena skalka, bylinné zákoutí, vrbové tunely, listnaté labyrinty. Bezpečně oplocena, zabezpečena proti samovolnému odchodu dětí. Je uzpůsobena tak, aby v jejích prostorách mohly být realizovány pokud možno všechny používané formy a metody práce – kontaktní kruh, spontánní i zacílené činnosti, didaktické činnosti s volnou nabídkou, integrované vzdělávání hrou i činnostmi, prožitkem, kooperativa i dramatická výchova – to umožňuje realizovat vzdělávací program v celém rozsahu i v prostředí, kterým je školní zahrada. Třídy jsou vybaveny tak, aby umožňovaly podporovat podmínky sociální skupiny – spontánní hry a činnosti se silným sociálním akcentem, prostor pro vzájemné setkávání i s rodiči, tvořivost, pracovní kouty, místa pro soustředěnou společnou činnost poskytující rozmanité a nestereotypní herní činnosti. Jsou prostorem, který obohacuje smyslovou, emocionální i poznávací složku života dětí. Pro zázemí programů jsou vytvořeny a vybaveny dvě učebny. Celkový design školy je působivý s citlivým využitím dětských prací. Podařilo se zajistit dvě parkovací místa a posléze i miniparkoviště pro mateřskou školu, která slouží i rodičům k bezpečnějšímu přivádění a odvádění dětí.

Bohatý výchovně vzdělávací program odráží filozofii, kterou děti vedeme ke zdravému způsobu života založený na efektivní spolupráci s rodinou, jinými organizacemi a firmami, neboť mateřskou školu chápeme jako součást širší komunity. Vývoj školy je progresivní, o mateřskou školu je ze strany rodičů zájem.

Jsme partnerskou školou ilustrátora dětských knih p. Adolfa Dudka, který vytvořil pro školu návrhy log školy, tříd. Ve společné anketě dětí, rodičů byl vybrán návrh tím má škola svou identitu, symboly ve formě – loga školy, maskotů tříd, vlajky a hymny.

Spádový školský obvod území Město, Podlesí, Šumbark, Životice, Prostřední Suchá, Dolní Suchá.

1.3. Organizace vzdělávání

Kritéria pro přijímání dětí

Podrobně se tímto bodem zabývá Směrnice, která je přístupná pro veřejnost na [www.stránkách](#) školy v Sekci Ke stažení (termín, čas, podmínky, formuláře). V písemné formě je informace vyvěšena na vstupních dveřích školy. Zápis do mateřských škol vyhláší Rada města Havířova, a to vždy v květnu běžného roku na základě Školského zákona.. Program „Správa mateřských škol“ je propojen s magistrátem města, který má potřebné informace o přijímání dětí.

Zápis dětí provádí ředitel školy, který rozhoduje dle Směrnice Kritéria pro přijímání dětí o přijetí/nepřijetí dítěte do mateřské školy, v případě převýšení kapacity školy, rozhoduje ve správním řízení dle zákona č. 500/2005 Sb., správní řád.

Heterogenní třídy umožňují při zařazování dětí do jednotlivých tříd vyhovět přáním zákonných zástupců, dětí. Snažíme se dodržet pravidla tak, aby byly ve třídách zastoupeny v přiměřených počtech děti různých věkových skupin v poměru chlapci/dívky.

Charakteristika tříd

Na počátku docházky do mateřské školy uplatňujeme adaptační program. Při adaptaci postupujeme individuálně podle potřeb jednotlivých dětí. Všechny třídy jsou heterogenní, máme zkušenosti i podmínky k integraci dětí s lehčím typem autismu, s tělesným postižením. Naplněnost tříd je v souladu s vyhláškou MŠMT č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů a to do počtu 24 dětí na 1 třídu. Rada města Havířova schválila výjimku – navýšení o 3 děti na 1 třídu v případě potřeby.

Celková kapacita zapsaná ve Školském rejstříku činí 112 dětí a je v souladu se zákonem č. 258/2000 SB., o ochraně veřejného zdraví, se Školským rejstříkem.

V případě přijetí dítě se speciálními specifickými potřebami, případně dětí mladších 3 let, postupujeme v souladu s Vyhláškou č. 14/2005 Sb., o mateřské škole

Provoz zajištěn od 6.00 do 16.30 hod. Pro potřeby úklidu provoz zajištěn do 16.45 hodin. V případě, že dítě rodiče ponechají učitelce po 16,30 hodině, paní učitelka je povinna telefonicky kontaktovat určené zákonné zástupce k vyzvedávání dítěte. Pokud si jej nevyzvednou a nebude možné se s nimi spojit, nevyzvednutí dítěte je hlášeno po 17.30 hodině na tísňovou linku oddělení péče o dítě. Z bezpečnostních důvodů si paní učitelka nemůže dítě nechat u sebe doma, také není přípustné v MŠ s dítětem čekat do pozdních večerních hodin. Podrobně se tímto bodem zabývá Školní řád.

Rámcové uspořádání dne

6. 00 – 7. 00 scházení dětí, spontánní hry a činnosti dětí v určené třídě, přecházení.

7. 00 – 9. 45 spontánní hry a činnosti dětí, práce ve skupinách, řízené didakticky zacílené činnosti, podává se ovoce, zelenina, pitný režim, svačina, hygiena.

9. 45 – 11. 45 pobyt dětí venku, v případě hezkého počasí odchází děti ven dříve, sledováno smogové zpravodajství.

11. 45 – 13. 00 hygiena, oběd, vyplachování úst, odpočinek - pohádka, relax, hudba, četba.

13. 00 – 14. 00 průběžné vstávání, klidové zájmové činnosti, programy.

14. 00 - 15. 00 postupné vstávání ostatních dětí, svačina, zájmové aktivity.

15. 00 – 16. 30 hry dětí, volné činnosti, postupné odcházení, v případě počasí – pobyt na ŠZ.

Výše stanovený denní režim je rámcový, může být upraven a být pružný, reagující na aktuální situaci dané třídy (náročná rozvinutá námětová hra, činnost, individuální rozvojové možnosti dětí).

V průběhu celého dne, to znamená, že i při pobytu venku, jsou průběžně zařazovány a nabízeny činnosti, které podporují individuální rozvojové možnosti dětí, tělovýchovné, pracovní, společenské, konstruktivní, sociálně asertivní, emotivní, dramatické apod.

Stolování: 7.00 – krájené ovoce, zelenina (dětí se obsluhují samy), 8.15-8.50 průběžná svačina (připraven nůž, dítě má možnost si samo mazat pomazánku, přimazat), 11.30 oběd (polévku nalévá p. učitelka, děti si samy prostírají, chystají nádobí i přílohy. Přinášejí a odnášejí druhé jídlo, regulují si porce u p. kuchařky), 14.15 odpolední svačina. V případě vyhlášení protiepidemických opatření se řídí danými nařízeními.

V průběhu dne volný pitný režim, paní učitelky děti vybízejí (malé děti mají snížený práh žízně), vedeme děti i k postupnému pití běžné vody.

V případě podávání speciální diety je záležitost konzultována na základě vyjádření lékaře se zákonným zástupcem (GDPR), ředitelem školy a vedoucí školní jídelny, která zajišťuje dovoz diety. Na tomto základě je poté písemná dohoda o podobě dietního stravování dítěte. Informace je vepsána do Třídní knihy pro případ zastupování učitelů.

Odpolední odpočinek je přizpůsoben potřebám dětí – v době odpočinku nabízíme k výběru několik zájmových aktivit a programů pro předškolní děti. Děti, které odpočívají na lehátku, mají možnost vstávat dříve a věnovat se vybraným činnostem i v době, kdy někteří ještě spí, běžně jsou k tomu využívány prostory šaten.

1.4. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní vzdělávací program v souladu s RVP PV umožňuje vzdělávání těchto dětí na základě rozhodnutí školského poradenského zařízení. O vyšetření dítěte žádají vždy rodiče a to buďto před nástupem do mateřské školy, nebo při zjištění určité nerovnosti nebo odlišnosti ve vývoji dítěte zaznamenané pedagogickou diagnostikou pedagogy. Škola poskytuje odborný informační servis, na jehož základě projedná s rodiči svá zjištění a doporučí vyšetření. Učitelé spolupracují s PPP a SPC a jsou schopni spolupracovat při tvorbě individuálního vzdělávacího programu, plánu pedagogické podpory s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření, kompenzačních pomůcek.

V mateřské škole byly prozatím v běžné třídě integrovány děti s tělesným postižením, lehčí typ autismu bez asistence pedagoga. V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami nebo se sociálním znevýhodněním budeme postupovat podle situace dítěte a vyjádření odborného zařízení.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů a pravidla pro jejich použití stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Poskytnutí podpůrných opatření druhého až čtvrtého stupně se poskytuje pouze na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte. Podpůrná opatření přiznaná dítěti ŠPZ od druhého stupně škola poskytne dítěti bezodkladně. Na základě doporučení ŠPZ a žádosti zákonného zástupce zpracovává škola plán pedagogické podpory, individuální vzdělávací plán, zajistí případné kompenzační pomůcky do výuky tak, aby veškerá podpůrná opatření napomohla dítěti naplnit jeho vzdělávací potenciál. Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy, která pověří učitele sestavením plánu pedagogické podpory či individuálního vzdělávacího plánu v písemné podobě. Před jeho zpracováním proběhnou

rozhovory mezi učiteli dané třídy s cílem stanovení metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů, termínů schůzek a spolupráce se ŠPZ a konzultací zákonných zástupců dítěte.

Podpůrná opatření prvního stupně realizuje škola bez doporučení ŠPZ, s finanční podporou svého základního rozpočtu a na základě vlastního pozorování, pedagogické diagnostiky kdy:

- identifikuje odlišnosti ve fyziologickém vývoji dítěte (negativní vztahy v kolektivu, drobné poruchy pozornosti, nespecifické poruchy chování, lehké narušení komunikačních schopností, problémy s grafomotorikou, hrubá i jemná motorika apod.)

Poté se realizuje a vyhodnocuje podpůrná opatření prvního stupně formou písemného zpracování plánu pedagogické podpory:

- vypracuje jej učitel ve spolupráci se speciálním pedagogem mateřské školy, využijí vzor přílohy č. 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- popíše obtíže, problémy dítěte a stanoví cíl podpory, podpůrná opatření
- srozumitelným způsobem s plánem seznámí zákonné zástupce dítěte, konzultují s nimi, podepíší jej i učitelé, kteří s dítětem budou ve třídě pracovat a na plánu a vyhodnocení se podílet
- průběžně (minimálně 6x za školní rok) jej budou aktualizovat, zaznamenávat pokroky, postřehy, problémy. V rámci evaluace měsíčně, případně týdně (dle závažnosti) vyhodnotí naplňování stanoveného cíle, metod
- po třech měsících od zahájení realizace plánu pedagogické podpory proběhne konzultace se speciálním pedagogem mateřské školy, zákonnými zástupci dítěte zda dochází k postupnému naplňování stanoveného cíle
- v případě, že nejpozději po šesti měsících bude zjištěno, že podpůrná opatření stanovená v plánu pedagogické podpory, které realizovali, nestačí a nenastalo očekávané zlepšení, kontaktuje se prostřednictvím zákonného zástupce školské poradenské zařízení.

Učitelé ve spolupráci se speciálním pedagogem mateřské školy zpracují pro ŠPZ zprávu o poskytnuté podpoře, ve které uvedou:

- s jakým problémem ve vzdělávání se dítě potýká
- jaká podpůrná opatření byla uplatňována
- jak byla vyhodnocena

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se škola zaměří především na:

- pozitivní přijetí, citlivou komunikaci, úzkou spolupráci se zákonnými zástupci všech dětí třídy, častější vysvětlování a předávání potřebných informací
- oblasti didaktiky na principy, metody, organizační formy, techniky, způsoby vzdělávání adekvátní pedagogické situaci
- nácvik sebeobslužných dovedností, sociálního chování, zvládnání náročného chování
- zajištění oblasti podpory v didaktických, speciálně didaktických pomůcek, kompenzačních a reedukačních pomůcek
- zapojení dalších subjektů ke spolupráci (PPP, ŠPZ) formou konzultací
- plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, sdílení zkušeností
- v případě přijetí dětí s podpůrnými opatřeními stanovenými ŠPZ a na základě jejich doporučení upravit počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy, zajištění asistenta pedagoga

V čem vidíme úskalí:

- nejednotnost odborných školských zařízení v diagnostikování předškolních dětí v oblasti poruch chování

Při vzdělávání dětí v mateřské škole vytváříme v rámci integrovaných bloků obsah vzdělávání (souhrn znalostí, vědomostí, dovedností, který je spolu s výchovnou složkou zaměřen do orientace zájmů a postojů dětí), které stimulují vzdělávací potenciál dětí v různých oblastech. Pro potřeby dětí s podpůrnými opatřeními jsou zde možnosti i podmínky vzdělávací obsah a následné výstupy modifikovat, redukovat a vybrat to podstatné tak, aby děti mohly prožít úspěch a radost.

V průběhu 2019-2022 byly integrovány dvě děti se 3. stupněm (1 chlapec, 1 dívka)

1.5. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V současné době spolupracujeme s Mensou ČR a v plné míře využíváme metodu NTC, která pomáhá identifikovat nadání u každého dítěte. Jde o systém učení dětského mozku, které pomocí cvičení rozvíjí potenciál u všech dětí. Dle potřeb a možností je pak možnost rozumně přizpůsobit program mimořádným schopnostem dětí a doplnit nabídkou dalších aktivit. Dva učitelé jsou proškoleni v oblasti metody NTC. Staly jsme se součástí systému Krajské sítě podpory nadání, aktivně se zapojujeme do olympiád Mensy a do aktivit Numeráčci.

Každé dítě je individualita a identifikovat nadání je náročné. U mnohých dětí lze konstatovat nápadný rozvoj slovní zásoby a jazykových dovedností včetně schopnosti čtení, dychtivost po získávání nových informací či motivace k intelektově náročnějším činnostem – touha vědět, jak věci fungují, schopnost spojovat zdánlivě nesouvisející věci do smysluplného celku. Samostatnost v myšlení, logických vazbách jako sčítání, odčítání.

Na základě pozorování, pedagogické diagnostiky postupuje učitel:

- tak, aby dítě, které projevuje známky nadání, mohlo smysluplně uplatnit projevy nadání v rozmanitých oblastech a zejména je rozvíjet
- využít dostupné metodiky NTC, která je ve škole k dispozici
- pozitivně přistupovat k podporování a rozvíjení nadání, obohatit činnosti, cíleněji pracovat s portfoliem dítěte
- v případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání zařadit dítě do programu Sovička a zpracovat plán pedagogické podpory ve spolupráci s učiteli, kteří jsou proškoleni Mensou ČR v oblasti metody NTC
- pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech doporučit zákonným zástupcům dítěte vyšetření ve ŠPZ a na základě doporučení pak vypracovat individuální vzdělávací plán

Při vzdělávání nadaných dětí se škola zaměří na:

- zajištění programu Sovička
- doplnění a obohacení didaktických pomůcek, her, hlavolamů, Mutabene, Kvadrilion...
- doplnění literatury žákovské a učitelské knihovny
- vytváření enigmatických hádanek
- prohloubení spolupráce se ŠPZ, více je oslovovat, aby si uvědomili, že i na tyto děti se vztahují podpůrná opatření včetně nákupu didaktických pomůcek
- další vzdělávání učitelů
- aktivní zapojení do nabízených aktivit (Numeráčci, olympiády)

V čem vidíme úskalí:

- nezájem odborných školských zařízení diagnostikovat nadané děti

Závěr:

- zapojit další kolegyně prostřednictvím seminářů, náslechů a sdílení k rozšíření působnosti (výraznější změny pedagogického týmu)
- zjišťovat, vyhledávat informace v oblasti diagnostiky nadání dětí – rozvoj celého potenciálu osobnosti dítěte
- pestrost a rozmanitost, efektivní komplexnější úkoly s možností variability náročnosti, obtížnosti
- průběžné konzultace se zákonnými zástupci

1.6. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Škola postupně využila možnost přijetí chůvy z projektu Šablon. Zvýšené požární posouzení škola již má vypracováno, jelikož měla zkušenosti se vzděláváním dětí se specifickými potřebami, které byly integrovány do tříd.

Povinnost přijmout 2leté dítě pominula, nicméně v případě poklesu starších dětí je pravděpodobnost přijetí těchto dětí, podpora operačních programů nadále pokračuje:

- vždy po zápisech projednat s učiteli
- učitelé s pozitivním vztahem k dětem této věkové kategorie
- jelikož máme všechny třídy heterogenní, domluvit se na složení
- zajistit další personální obsazení v podobě chůvy a to po celou dobu provozu třídy
- uzpůsobit režim dne – podávání jídla, odpočinek (dopolední, odpolední)
- zajistit vhodnou skladbu jídelníčku (kašovitá strava)
- další vzdělávání učitelů, doplnění vhodné literatury

Co si musí uvědomit učitel:

- že na dítě budou kladeny zvýšené nároky, na které může různě reagovat
- že bude potřebovat mnohem více podpory, pohlazení, pomazlení
- že odloučení od rodiny bude náročné – bude potřebovat čas, klid, oporu, aby změnu zvládlo
- že jeho komunikační dovednosti mohou být „mizivé“, anebo budou nahrazeny posunky – vždyť se bude muset vyznat ve významech mnoha nových slov, bude se učit používat řeč tak, aby mu ostatní rozuměli, aby se domluvil
- že nebude zvládat sebeobslužné dovednosti – dovednosti spojené s oblékáním, hygienou, jídlem
- je jisté, že nápodoba se stane důležitou formou jeho sociálního učení, ale zvýšené nároky budou kladeny na jeho trpělivost (jeho individuální potřeby ve skupině nebudou tak rychle vyslyšeny jako v rodině) a na porozumění – bude obtížně chápat, že se musí dělit o pozornost, hračku s jinými dětmi

Při vzdělávání dětí mladších tří let využijí učitelé integrované podtémata s ohledem na individuální možnosti dětí, kde budou převažovat spontánní činnosti nad řízenými a forma převážně individuální nebo skupinová. Z metod, vhodných pro tuto věkovou skupinu, spontánní sociální učení (nápodoba), situační učení, učení hrou a činnostmi a prožitkové učení. Při plánování mohou vycházet z dostupné literatury – „Dvouleté děti v předškolním vzdělávání“ při zachování principů:

- jednoduchosti
- časové nenáročnosti
- známého a nejbližšího okolí
- smysluplnosti a podnětnosti
- dostatku prostoru a času pro hru a volný pohyb

Výstupy, které by dítě mělo zvládnout na konci třetího věku, učitel si jej přiřadí k integrovanému bloku

- zvládne chůzi do schodů i ze schodů
- umí jezdit na tříkolce
- překoná vzdálenost skokem
- navléká korálky
- napodobí vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- stojí na jedné noze
- jí lžící
- převlékne se
- s dopomocí použije toaletu, umyje si ruce
- zná viditelné části svého těla
- projevuje samostatnost v sebeobsluze
- zapamatuje si krátké říkanky
- sestaví větu o třech slovech
- rozlišuje barvy
- mluví o sobě v první osobě
- rozlišuje v množině 4 prvků, když předmět zmizí, hledá jej
- zná své jméno, pohlaví
- chápe, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- půjčí druhému hračku
- zná jména ostatních dětí
- spolupracuje s druhými při rozvíjení námětových staveb
- pozná některá povolání podle výrazného oblečení
- jmenuje každodenní činnosti, předměty denní potřeby, základní druhy jídel
- zná stálé místo předmětů ve školce, které používá
- zná běžné dopravní prostředky
- má povědomí o běžných přírodních jevech – slunce, mraky, vítr, déšť, sníh
- pozná a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny
- pozná druhy zvířat
- rozlišuje základní barvy, tvary, velikost (třídí, až později pojmenovává, třídí vždy podle jedné velikosti)
- začíná chápat vztahy v prostoru nahoře, dole, vedle, vpředu, vzadu

Vzdělávací nabídka:

- ✓ smyslové a psychomotorické hry
- ✓ námětové a spontánní hry
- ✓ didaktické hry
- ✓ společné rituály
- ✓ práce s leporely, později s knihou
- ✓ jednoduché tvůrčí výtvarné, pracovní činnosti (modelína, plastelína, prstové barvy)
- ✓ hry s pískem, vodou, přírodninami
- ✓ činnosti zaměřené na manipulaci s různými pomůckami

- ✓ pohybové chvílky s říkadly, hry na tělo, motivovaná cvičení, pohybové a hudebně pohybové hry
- ✓ aktivity venku na terase, školní zahradě
- ✓ přirozené poznávání blízkého okolí, prostředí, sezonní činnosti
- ✓ první vlastní pokusy, experimenty a pokusy (voda, barvy....)
- ✓ činnosti zaměřené k sebeobslužným činnostem
- ✓ divadlo, slavnosti

1. 7. Povinné předškolní vzdělávání

Organizační zajištění předškolní přípravy včetně omluvných listů specifikuje Školní řád. Vzdělávací náplň řeší integrované bloky a programy Zvídálek, který je zaměřen na čtenářskou pregramotnost, Všeználek je zaměřen na matematickou pregramotnost. V těchto programech jsou vyšší nároky na soustředěnost, pozornost, vzájemné sdílení a také na dodržování pravidel. Nejen v rámci těchto programů si vedou osobní složku, portfolio s pracovními listy. Sníženou potřebu odpoledního odpočinku využívají ke hrám s náročnějším didaktickým materiálem, společenskými hrami, experimenty, pokusy. Tento čas využívají učitelé k pedagogické diagnostice jednotlivých dětí – SUKY, Předcházíme poruchám učení.

Individuální vzdělávání

V případě požadavku ze strany zákonného zástupce dítěte o individuální vzdělávání, ředitelka školy doporučí oblasti vzdělávání, určí termíny k ověření očekávaných výstupů u dítěte. Blíže specifikuje Školní řád.

1. 8. Podmínky pro jazykovou přípravu dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Je třeba věnovat zvýšenou pozornost dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od samotného nástupu do mateřské školy. V rámci běžné třídy je třeba brát na vědomí, že se tyto děti český jazyk učí jako druhý jazyk. Je potřeba uzpůsobit didaktické postupy a cíleně podporovat osvojení českého jazyka.

Pokud je na jednom pracovišti mateřské školy:

- 1 – 3 dětí s cizí příslušností v povinném předškolním vzdělávání, probíhá výuka v rámci běžné činnosti školy
- 4 a více dětí má již mateřská škola povinnost vytvořit skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu o velikosti 4 -8 dětí

V případě požadavku přijetí dítěte (cizince) jehož mateřský jazyk je jiný než čeština, bude důležitý přijímací pohovor – seznámení zákonného zástupce s prostředím školy, zpětná vazba z rodinného prostředí dítěte. Na druhé straně poskytnout podporu učitelce.

- Vytvořit vstupní dotazník (ohled na komunikační schopnosti zákonného zástupce)
- Spolupráce s PPP, asistence NPI – překladatel
- Učitel – prostudování doporučených materiálů dostupných na www.cizinci.npi.cz, inkluzivniskola.cz
- Materiály pro děti s OMJ (odlišný mateřský jazyk)

2.

Charakteristika vzdělávacího programu

2.1. *Filozofie vzdělávacího programu*

Vychází z Programu podpory zdraví MŠ. Profilace je plně v souladu s RVP PV č.j. 32 405/2004-22. Stojí na dvou principech a 12 -ti zásadách Kurikula podpory zdraví v MŠ – staví na respektu k přirozeným lidským potřebám jednotlivce a na rozvíjení komunikace a spolupráce. Stěžejním cílem programu Škola podporující zdraví je, aby se děti již od mateřské školy naučily postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví. Filozofie holisticko-interakčního pojetí zdraví, klade zřetel na vzájemnou propojenost složek zdraví.

Školní vzdělávací program je vypracován na dobu neurčitou, vychází z osobnostních potřeb i zájmů dětí, z potřeb společnosti jako je kooperace, týmová práce a to vše ze závěru analýz.

Pojetí ŠVP

V našem pojetí je škola místem, které dítě motivuje i podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli k encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a k sociálním dovednostem. Záměrem programu je nabídnout dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami nejen kvalitní a kvalifikovanou vzdělávací péči, ale také prostředí, kde se budou cítit bezpečně a spokojeně.

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

ŠVP „HOUPY“ vychází z tradic školy, z inovativního Programu podpory zdraví. Hlavní cíle orientovány na dítě, respektují jeho osobní maximum, individuální potřebu i zájem, ale i genetické dispozice, vývojové odlišnosti. Na druhé straně i na učitele, pedagoga, který umí sledovat cesty fantazie dětí, vstupovat do her a nabízet mu přijatelné vysvětlování skutečností. Charakter práce v podobě prožitkového učení, kooperativních her i situačního učení umožní mimo jiné dítěti podpořit rozvoj myšlení, samostatného rozhodování, schopnosti sebehodnocení, být sám sebou a prostřednictvím činností nezažít nudu.

Vzdělávací obsah je naplněn pěti hledisky – Identita, Společenství, Změny v přírodě, Aktivita, Zdravý životní styl, které vznikly v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli a jsou v souladu s RVP PV.

Výstupem ŠVP je – „vybavit“ dítě vším potřebným pro úspěšný a radostný start do dalšího vzdělávání.

ŠVP vychází z koncepce vzdělávání, kterou realizujeme od roku 2000. Všem ve škole vytváří zázemí, které rozvíjí tvořivost a současně zohledňuje možnosti. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele, který ve své práci využívá metody **prožitkového učení – jeho pět znaků** (probouzí radost a motivuje k dalšímu učení), **situačního učení** (co zažije, to si lépe zapamatuje) a **kooperativní učení** (rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce, k hledání různých řešení, společného řešení). Při výběru pedagogických metod vychází učitel, pedagog i z 8 principů ITV, kritického myšlení.

Slovní metody – rozhovor, diskuse, motivace, kladení otázek, hledání odpovědí, argumentování, popis (metoda vede k soustředění, naslouchání, přemýšlení, vyjadřování)

Názorné a situační – vzory, nápodoby, asistování, demonstrace, dramatizace, problémové situace, námětová hra (metoda vede ke smyslovému poznání, vnímání – vidět skutečnost je lepší než obrázek)

Metody praktické činnosti – experimenty, pokusy-omyly, pozorování, exkurze (metoda k poznávání a objevování, bezprostřední manipulace s jevy, věcmi)

Formy práce:

frontální – s celou třídou současně

individuální – činnost a úkol je určen jen jednomu konkrétnímu dítěti
indivizualizované – skupina dětí, pracuje každý na svém úkolu
skupinové – skupina dětí pracuje na jednom úkolu

2.2. Dlouhodobé záměry rozvoje - vize

Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u dětí kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století – demokratické zásady chování a jednání člověka.

Cíle:

- Trvalou obnovu školy zaměřit na stabilizaci **pracovního prostředí** s udržením takových podmínek, které podníti **rozvoj osobností nejen dětí**, ale i všech **zaměstnanců**. Doplnit rodinnou výchovu budováním oboustranného vztahu důvěry, otevřenosti a respektu.
- Škola se stane místem, které bude prvním příjemným kontaktem, a ta bude dobrým spojovacím článkem s rodinou. Různými cestami **zapojíme rodiče** do činností školy, společně prožitky v dětech prohloubí pocit zázemí a umocní důvěru k naší mateřské škole.
- To odráží i potřebu, aby naši učitelé byli moderními a **vzdělanými pracovníky** s velkým zaujetím a nasazením.
- **Rozvíjet stávající** vzdělávací program zkvalitněním výuky na základě znalostí nejnovějších informací, metodik, výzkumů z oblasti předškolního vzdělávání.
- **Posilovat značku školy**, kde rozhodujícím dopadem je profesionální pedagogická komunikace s rodiči a partnery.
- Udržet si **image školy** v konkurenčním prostředí mateřských škol.

Z cílů vychází i naše vize:

Být moderní škola nabízející aktivity, které vycházejí ze skutečných potřeb i zájmů dítěte. Nepromarnit čas, naplnit vše dobré a dát dítěti do vínku, ve spolupráci s rodinnou výchovou, kvalitní základ pro celoživotní učení

Krůčky, kterými naplníme záměr rozvoje, vizi...

Krůček vzájemných vztahů všech zúčastněných (já-dítě-rodič-kolegyně-partneři)

Krůček komunikace mezi všemi (komunikační kanál, který nebude narušen, naslouchání, porozumění)

Krůček jednoty i respektu k individuálním potřebám (směrem ke všem zúčastněným)

Krůček prezentace předškolního vzdělávání (rodič, média, zřizovatel, veřejnost – využití i k získávání darů, donátorů, grantů...)

Podrobněji jsou Dlouhodobé záměry rozvoje rozpracovány ve Strategickém plánu rozvoje (Koncepte) na léta 2019-2024.

I. **Neformální kurikulum – podmínek vzdělávání**

Programem podpory zdraví ve školách se prolínají a vzájemně se doplňují dva principy.

1. Respekt k přirozeným lidským potřebám jednotlivce v celku společnosti a světa.

Zjištění vychází z výsledků evaluace školního vzdělávacího programu 2019-2022 indikátorů učitelů, Swot analýz. Podrobná analýza v podobě Autoevaluační zprávy je přílohou Školního vzdělávacího programu.

Hodnocení integrujícího principu naznačil celkový průměr za školu 94,01 %.

Evaluační kritéria, která jsou vyhodnocena pomocí konkrétních indikátorů, naznačily, které podmínky jsou na úrovni **vynikající** – tělesná pohoda a pohyb, spontánní hra, podnětné a věcné prostředí, bezpečné sociální prostředí 92%. Ostatní podmínky se pohybují na úrovni **velmi dobré** , to znamená ve stavu, který lze oceňovat a podporovat 76-91% . S **nejnižším** – pod 91 % vyjádřením u tohoto principu skončila podmínka – rytmický řád života a dne a správná výživa.

Na základě INDI učitelů, provozních zaměstnanců i rodičů se snažíme ztotožnit s modelem přirozených lidských potřeb A. Maslowa. Sdílet důležitost jejich uspokojování od nejnižší potřeby až po nejvyšší ve vztahu nejen směrem k dětem, nýbrž i ve vztahu mezi zaměstnanci, rodiči, partnery.

Znalost a respektování individuálních potřeb je jedním z hlavních principů v naší mateřské škole. Podmínkou, která usnadňuje jeho realizaci, je organizace dětí do věkově smíšených tříd. V neposlední míře i diagnostika každého dítěte se stává vodítkem k naplňování potřeb jednotlivých dětí. Seskupení dětí různého věku vede k odklonu od hromadných činností, frontálních metod a je blízký k respektování individuality dítěte, jeho potřeb i jedinečnosti.

Záměry...

Fyziologické potřeby

- možnost pozdějšího příchodu do školy-maximálně do 8,15 hod.
- dodržovat interval 3 hodin mezi jídly
- dodržovat pitný režim (nápoje stále k dispozici včetně vody)
- WC děti používají podle své individuální potřeby
- dodržet podmínku pro respektování potřebné délky spánku, odpočinku
- sledovat hygienické normy, větrání
- respektovat psychomotorické tempo dítěte

Potřeby bezpečí

- fungující pravidla soužití, na nich se podílejí i děti
- rytmický řád dne v mateřské škole
- umožnit pozvolnou, klidnou adaptaci dítěte, přístup rodiče
- třídy neúčelně nespojovat
- relaxace, zachování intimity dítěte
- chránění soukromí dítěte, rodiny

Potřeba lásky, sounáležitosti

- respektovat vztahy v rodině
- umisťovat sourozence, kamarády do stejné třídy
- vztahy dítě x dospělý – vzájemná pomoc, respekt, úcta
(dítě se nebojí projevit slabost, omyl, přijít se pomazlit, pochovat)

- nepřecházet vznikající konflikty mezi dětmi, ale řešit je v zájmu posilování sebekontroly
- v případě negativních spontánních projevů dítěte – využít situace k posílení duševní odolnosti

Potřeby uznání

- požadavky na děti jsou individuálně přiměřené – věkově, vývojově
- nepodporovat soutěživost, dá se i u slabších zažít úspěch
- vést děti, aby se samy prosadily,
- nevyžadovat neustálou pozornost dospělého
- využít pohádky k naplnění pojmů – dobro – zlo – spravedlnost

Potřeby seberealizace

- snažit se řešit nové situace a úkoly, je součástí týmu
- realizovat vlastní záměry, které se týkají jeho potřeb
- začlenit dětské nápady do plánů – dítě si je vědomo toho, že mu nasloucháme
- pořádat aktivity pro rodiče, veřejnost, kamarády

Jak?...

- ujasnit si postoj ke zdravému životnímu stylu a tím přistupovat ke zdraví jako k celku vzájemně propojených součástí (prostor, čas, pohyb, emoce)
- podpořit a získat školní jídelnu k zapojení do projektu Zdravé školní jídelny (nové metody v přípravě pokrmů, regionální dodavatelé, způsob servírování)
- motivovat činností – rozšířit nabídku o činnosti venku (hry s pravidly, cílené cvičení, pokusy...prostředek pro spontánní hru – vzájemnost učení se dětí od dětí jako hlavní sebe rozvíjející činnost dětí)
- nabídnout metody a formy k předcházení syndromu vyhoření
- začlenění dětských nápadů do plánů – dítě si je vědomo toho, že mu nasloucháme
- pořádání aktivit pro rodiče, veřejnost, kamarády

2. Rozvíjení komunikace a spolupráce

Indikátor ukazuje hodnotu 92,76 %. U začlenění MŠ do života obce, lze konstatovat, že tendence je vzrůstající a dostaly jsme se na úroveň vynikající. Mezi úroveň vynikající náleží podmínky – věkově smíšené třídy, spontánní hra, bezpečné sociální prostředí., spolupráce MŠ a ZŠ

Lze konstatovat, že princip komunikace a spolupráce se prolíná všemi 12-ti níže uvedenými podmínkami (zásadami) včetně tří dalších podmínek (inkluze, cizinci). Zcela si uvědomujeme, že nejen pedagogická profesionalita v komunikaci významně ovlivní jak pozitivním, tak i negativním případě respekt, partnerství. Děláme maximum pro rozvoj různých komunikačních forem a to i v součinnosti se zásadami vzdělávání na dálku, kdy jsme hledaly odpovědi na otázky - jakou formou budeme komunikovat s dětmi, jakou formou s rodiči, na koho se obrátit, v případě potřeby? Byla a je vytvořena jednotná komunikační platforma v období vzdělávání na dálku s pravidelnou zpětnou vazbou. Vzájemné sdílení online konzultací, předávání informací, webinářů byly důležitou spojnicí, která ale nenahradí „komunikaci z očí do očí“. Delší epidemiologická situace významně ovlivnila i oblast vzájemné spolupráce s partnery. Nebyla možnost otevřeného přístupu i aktivní spoluúčast na podílení se akcí města a partnerství byla silně utlumena. Všichni zaměstnanci se zájmem

podporovali a podpoří aktivní účast k nově nalezení podnětů, které povedou k růstu, rozvoji i spolupráci.

Záměry:

- snažit se nadále propagovat práci školy různými komunikačními kanály – tisk, regionální televize, pozvání zástupců města, web, projekty
- oslovovat nadace, spolky ve městě, podporovat přínosný vliv rodiny
- vzájemně představit Školní vzdělávací programy, pokračovat v konzultačních besedách s elementaristkami pro rodiče předškolních dětí
- být dětem mluvním vzorem, podpořit děti v samostatném slovním řešení konfliktů

Jak?...

- pozorovat činnosti dětí, nezasahovat do her = získat podnět, námět pro projekt se ZŠ, partnery...
- prohloubit spolupráci, sdílení s elementaristkami ZŠ, ukázkové hodiny
- podpořit vliv rodiny – společné třídní projekty, projektové dny
- vystoupeními obohatit kulturní růst – města, partneři, vernisáže, domovy pro seniory
- děti dětem (mezitřídní aktivity, sdílení zkušeností)
- podněcovat děti ke spolupráci, řešení úkolů, projektů...
- spolupráce v rámci pedagogického týmu (MD, RD)
- nebát se projevit svůj názor a tím uplatňovat i svou spoluúčasť a spoluzodpovědnost
- v rámci řízení přijímat smysluplné podněty, které vedou k růstu a rozvoji školy

Základní podmínky vzdělávání jsou legislativně vymezeny zákony i RVP PV, v návaznosti rozpracovány do vnitřního systému směrnic školy.

Věcné podmínky školy vycházejí zejména ze zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. Lze konstatovat, že v mateřské škole jsou plně v souladu se zákonem – dostatečně velké prostory, možnost termoregulace topení, mikroklimatizace v oknech, zastínění. Toto zjištění dokladuje v příloze i tabulka k zákonu č. 258/2000 Sb., o skutečných metrech k podílu k přijatým dětem. Tím, že třídy jsou heterogenní veškeré náčiní, nářadí včetně hygienického zařízení jsou přizpůsobeny různým výškám dětí – nastavitelná výška stolů, umístění umývadel a WC v dvou výškách. WC umožňuje zachovat intimitu dětí, hygienická zařízení jsou v barevných provedeních. Každá třída vlastní dostatečně různorodý materiál, hry, hračky, pomůcky - jak pro hry chlapců, tak děvčat opět s ohledem na věkové složení tříd. Stalo se již tradicí, že děti svými výrobky, výtvary krásí interiér školy a mnohdy již jako školáci obdivují svůj obrázek.

Je vytvořen funkční informační systém, kterým se podrobně zabývá jak Organizační, tak Školní řád.

Řízení mateřské školy

Statutárním zástupcem celé organizace je ředitelka školy. Řízení a chod celé organizace kromě ředitelky školy zajišťují i zástupkyně školy, vedoucí školních jídelen. Za chod a organizaci MŠ Balzacova zodpovídá zástupkyně ředitelky. Za chod a organizaci školních jídelen zodpovídá vedoucí školní jídelny.

Ředitelka školy zodpovídá za celkovou úroveň a výsledky. Analyzuje činnost organizace, zpracovává a zveřejňuje informace, směrnice, koordinuje víceúrovňové řízení. Vydává Školní

řád, který zajišťuje plynulý provoz škol. Organizační struktura stanovuje povinnosti a zodpovědnosti každého zaměstnance, podrobně stanovuje Organizační řád. Veškeré dokumenty, jako je Školní řád, Školní vzdělávací programy a další směrnice jsou dálkově přístupné, v písemné podobě v ředitelně, na nástěnkách v budovách škol.

Při inovaci podmínek vzdělávání jsou nejdůležitějším zdrojem informace z evaluace INDI a následná analýza s uvědoměním si, kde potřebujeme jednotlivé podmínky vylepšit, zamyslet se, dotáhnout. Z rozporu mezi analýzou a ideálním stavem vychází naše cíle, které mají charakter jednoduchého vyjádření v záměru - jak podmínky zlepšit, zkvalitnit. Záměry budou rozpracovány v ročních plánech, v TVP a to s ohledem na finanční prostředky, nabídku vzdělávání.

Analýza 2019 – 2022 se statistickým vyhodnocením včetně komparace je přílohou tohoto plánu.

Školní léta 2019 – 2022 byla silně ovlivněna

- epidemii Covid-19, kdy byla škola v průběhu dvakrát dlouhodobě uzavřena,
- změnami pedagogického týmu – 3 odchody na mateřskou a rodičovskou dovolenou, 1 odchod na základě vzájemné dohody

Nicméně formou konzultací, porad se nové učitelky velmi rychle orientovaly v Kurikulu podporující zdraví, Sucích, INDI, ale komparace z výše uvedených důvodů není zcela validní.

1. *Učitelka podporující zdraví*

Průměry za školu: **2019/2022**   3,70 /3,85 = 96,25%   **σ 3,78**
   2016 /2019   3,61 /3,70 = 92,50%   **σ 3,66**

Být dobrým příkladem, být vzorem pro nápodobu – celou osobností se o to snažíme nejen směrem k dětem, ale i k rodičům. Jsme si vědomy, že děti provázíme důležitým životním obdobím, které se vyznačuje nápodobou dospělých. Proto nabyté profesní zkušenosti směřujeme k dětem s co nejširší citlivostí, s laskavou důsledností, ale i humorem. Využíváme a přenášíme poznatky z dalšího vzdělávání ihned do praxe a tím přijímáme vlastní odpovědnost za inovativní přístup ve vzdělávání (IT –ZOOM, GOOGLE MEET, profesní růst, portfolia, metody SMART, SWOT). Aktivně se všechny zapojujeme do tradic a rituálů školy, nejedná se o záležitost jedné třídy, tím společně vytváříme atmosféru pohody celé školy, jako jedné pospolitosti.

Nastávají, ale i situace, které je potřeba zlepšit. Ne vždy vnímáme psychomotorické tempo dětí, společné sdílení hospitací, soužití učitelek ve třídě, hry v přírodě jako aktivní odpočinek, mluvený vzor.

Záměry:

- prostřednictvím vzájemných hospitací se inspirovat, vyměňovat zkušenosti
- osobní podíl na naplňování Kurikula, programu ZMŠ, přijmout zodpovědnost
- soužití učitelek ve třídě, nápomoc začínajícím
- aktivní odpočinek dětí

Jak?...

- pedagogické vedení začínajících učitelek, náslechy, portfolia
- sebevzdělávání, e-twinning, inovovat svůj přístup v práci
- jednotné působení na děti (pravidla třída, školní zahrada, město)

- objektivní autoevaluace, každodenní sebehodnocení
- vyhledat, realizovat cvičení v přírodě, hry v přírodě
- obnovit, inovovat tradice a rituály – třída/ třídy / MŠ / MŠ+MŠ

3.2. *Věkově smíšené třídy*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,87/3,82 = 95,50% **ø 3,85**
 2016/2019 3,74/3,87 = 96,75% **ø 3,81**

Věkově smíšené třídy se přibližují principu složení rodiny, proto respektujeme přání rodičů při zařazování dětí do tříd. Na druhé straně se snažíme, aby nejen věkové skupiny byly ve třídách zastoupeny rovnoměrně, nýbrž i poměr chlapců a dívek (může ale vyvstat otázka – uspokojit rodiče nebo „gendrové“ vyvážení?). Věkově smíšené třídy umožňují dětem volit činnosti podle jejich schopností, ne podle věku a každé dítě má možnost najít si kamaráda i v jiné věkové skupině. Přátelské vztahy jsou i dlouhodobější tím, že děti navštěvují po celou dobu stejnou třídu, nastává sblížení nejen dětí a učitelky, ale také učitelky a rodičů. Zpětnou vazbou jsme zjistily, že přátelství přetrvává i v ZŠ. Sledujeme stagnaci námětových her. Didakticky zacílené aktivity se ne vždy ještě daří připravit pro věkové rozpětí ve třídách. Problém vyvstává, že ne vždy diferencujeme nároky na děti podle mentálního věku, ale „škatulkujeme“ podle kalendářního věku

Záměry:

- posílit vazby ve hrách mezi věkovými skupinami aktivizujícími metodami
- kooperace dětí
- variabilita hracích koutků

Jak?...

- starší děti pomáhají upevňovat a přenášet pravidla soužití směrem k mladším dětem, třídní funkce, při kterých zvládají určitou odpovědnost
- podpora pomoci druhým – obecně, v rámci inkluze, v rámci mladších dětí, rodičů
- náročnost plánování činností dle vývojových stádií, organizace, vyváženost spontánní hry, didakticky zacílené činnosti
- operativní výpůjčky mezi třídami

3.3. *Rytmický řád života a dne*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,72/3,73 = 93,25% **ø 3,72**
 2016/2019: 3,59/3,72 = 93,00% **ø 3,66**

Lze konstatovat, že rytmičtý řád v naší mateřské škole vychází a plně se prolíná s pyramidou přirozených potřeb jednotlivce, ale rovněž v součinnosti se základními pravidly. Další pravidla si s dětmi na základě vzniklé situace vytváříme (např. pro nenásilné ukončování spontánních her různé hudební znělky, tím zajistíme psychickou pohodu). Rodiče přivádějí děti do školy dle svých možností, a to znamená, že den začíná a končí osobním předáním dítěte s vzájemným sdělením důležitých informací. Adaptační program plně vyhovuje. Celodenní program respektuje biorytmy dítěte v podobách zdravé životosprávy s časovými intervaly, střídání her, činností i odpočinku, kdy chápeme svobodu dítěte v jeho rozhodování. Plně využívána terasa při třídě, děti často pobývají venku, snažíme se co nejvíce činnosti

v případě příznivého počasí přenášet ven. Provozní potíže spojené s delší pracovní neschopností, dovolených, řešíme navýšením úvazků tak, aby spojování tříd bylo minimalistické, výrazně pomohlo škole navýšení úvazků v rámci překrývání. Didakticky zacílené činnosti organizujeme skupinově, individuálně, individualizovaně, probíhají v pohodové klidné atmosféře, částečně se objevuje frontální forma. Programy pro předškolní děti probíhají v odpoledních hodinách v rámci vzdělávací nabídky

Děti se ne vždy chovají s vědomím řádu, problémy, které je potřeba zlepšit se týkají oblasti při volném pohybu v mateřské škole, využívání podesty, šatny.

V co nejširší míře se vzájemně snažíme používat pravidlo naslouchání, sdělování prožitků, pocitů.

Záměry:

- Trvat na pravidlech chování, která jsou nezbytná z hlediska bezpečí i ohledu na druhého kamaráda
- „učení“ dětí postavit na prožitku a spolupráci s dětmi
- Možnost vzdát se od aktivity, odpočinout si

Jak:

- Třídní pravidla, pravidla školní zahrady, hudební znělky, pravidla v případě epidemie
- Dostatek času k dokončení činností
- Dostatek prostoru pro spontánní hry

3.4. *Tělesná pohoda a volný pohyb*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,76/3,63 = 90,75%   **σ 3,70**
2016/2019 3,69/3,76 = 94,00%   **σ 3,73**

Třídy i školní zahrada jsou vybaveny množstvím náčiní, náradím pro veškeré pohybové aktivity (třídy se zabudovanými atypickými prvky v podobě podest-čůze po schodech, skluz, prolézání). Ke spontánnímu pohybu využívají overbally, aktivní kruh, gymnac míče, závěsné houpačky, relaxační pytel, multifunkční stavebnice. Vše na dosah dětí. Touto nabídkou k volnému pohybu vedeme děti k tomu, aby samy měly možnost odhadnout svou sílu, případně i strach – bezpečnost je ošetřena nastavenými pravidly v podobě piktogramů. Při pohybu dětí ve třídách dbáme na přiměřenost oblečení, větrání – systematické, nárazové. V případě inverzí kvalitu vzduchu ve třídách podpoří čističky. Na školní zahradě – lanová dráha, zabudovaná trampolína, dřevěné zabudované průlezy propojené s terasou, orlí hnízda, opičí dráhy. Každoroční plavecký výcvik, lyžařský výcvik, školy v přírodě, zapojujeme se do projektů Obce sokolské, pravidelně využíváme tělocvičnu při ZŠ s trenérem. Realizujeme s dětmi projekty směřující k posílení fyzické kondice dětí - výlety do přírody v různých ročních dobách, kde posilujeme zdraví dítě otužováním vzduchem i sluncem, na školní zahradě v plné míře využíváme mlhoviště k otužování vodou.

Rezervy jsou v relaxačním cvičení, dechových cvičeních, zařazování různých alternativ (jógy...). Cítíme potřebu větší osvěty pro rodiče, kteří ne vždy přizpůsobí oblečení vůči počasí i činností a to nejen při pobytu venku, ale rovněž i v mateřské škole.

Záměry:

- Otužování dětí vodou, sluncem, vzduchem
- Pobyt venku i za nepříznivé počasí, pohybové hry na ŠZ
- Výlety, příroda, poznání, pohybové aktivity mimo zahradu

- Zařazovat pravidelně tělovýchovné chvílky, relaxační a protahovací cvičení k uvolnění svalového napětí
- Chápat, že pohyb je aktivita, která vychází z přirozených potřeb každého dítěte

Jak?

- přiměřenou osvětou upozorňovat rodiče na význam otužování dětí, oblékání dětí
- dovybavit zahradu – stany, karimatky, stoly, lavice
- vyhledávat vhodná kvalitní místa k mimoškolním aktivitám
- používat správná tělocvičná názvosloví a povely, dodržovat metodické řady
- neopomíjet nechat zažít úspěch každé dítě
- pokračovat v projektech (ŠVP, lyžařský a plavecký výcvik, zapojení do projektů, Sokol...)

3.5. *Zdravá výživa*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,64/3,70 = 92,50% **σ 3,67**
 2016/2019 3,53/3,64 = 91,00% **σ 3,59**

Nejen paní učitelky se snaží pozitivním přístupem motivovat děti k ochutnávání a postupnému se zvykání na některá jídla, která z neznalosti z domova odmítají, chuť neznají. Především se jedná o pomazánky, zeleninové přílohy a podobně. Do jídla děti nenutíme, respektujeme jeho tempo. Po krátké době v mateřské škole si navyknou samostatně namazat pomazánku, obložit zeleninou, oslovit paní kuchařku s velikostí porce. Hodně pozornosti věnujeme zdravému stravování v naší školní jídelně a to i přes objednávky kvalitních regionálních potravin. Úspěšně se daří splňovat podmínky spotřebního koše, který je přístupný veřejnosti. Děti mají možnost ranního výběru z ovoce a zeleniny, celodenního pitného režimu v podobě čisté vody, bylin ze zahrádky.... Svačina je podávána postupně, děti již tuto možnost využívají, zvláště ty, které přicházejí v brzkých ranních hodinách. V rámci didakticky zacílené činnosti připravují ochutnávky ve formě salátů, pomazánky, zpracovávají bylinky, pečou.

Rodičům na stránkách školy jsou k dispozici recepty, ale přesto by mohla školní jídelna zvýšit osvětovou činnost v oblasti zdravého stravování. Nepodaří se nám vytvořit zázemí pro vybudování „dětské kuchyně“, omezovat sladkosti u různých oslav, nahrazovat mouku alternativami. Zvýšit prestiž školní jídelny zapojením do projektu Zdravé jídelny

Záměry:

- Najít zázemí pro „dětskou“ kuchyň, promyslet řešení (vytýčení rizik), malý stůl do kuchyňky
- Oslovit zaměstnance kuchyně pro větší osvětu směrem k rodičům, pravidelně obnovovat netradiční pomazánky formou receptů na www.stránkách školy
- Prostudovat Nutriční doporučení

Jak?

- Zapojení do projektu Zdravé jídelny
- Aktivity školy využít k prezentaci „zdravého“ stravování (pomazánky, přílohy)
- Přes učitelky poskytovat zpětnou vazbu od dětí do školní jídelny
- Sledovat a zařazovat nové trendy (mouka-špaldová, pohanková, bio...)
- Kultura, prostírání stolování, úprava podávaných jídel
- Hledat další regionální dodavatele

3.6.

Spontánní hra

Průměry za školu: **2019/2022** 3,89/3,84 = 96,00% **ø 3,87**
2016/2019 3,81/3,89 = 97,25% ø 3,85

Spontánní hra je hlavním můstkem k poznávání nejen okolního prostředí, světa ale je hlavní a nejpřirozenější potřebou dětí. Prostřednictvím hry děti prožívají různé role, uvědomují si svou identitu, učí se zvládat situace, emoce, chápat souvislosti a prožívat i fantazijní svět. Po každodenním příchodu má dítě možnost buďto vstoupit do již rozehraných her, nebo si samo hru vyhledat, vytvořit. Vše dětem dostupné na dosah, tak aby si mohly samy připravit výtvarnou, pracovní činnost, rozehrát hru i s možností různých převleků, dek, závěsů. Na druhé straně vědí, že každá hračka, pomůcka má své dané místo. Provozní zaměstnanci jsou vstřícní k rozestaveným stavbám, „pracovnímu nepořádku.“ Při příznivém počasí přenášíme hry na zahradu. Učitelka sleduje vyváženost spontánní hry s organizovaným učením zvláště u starších dětí, které jsou již schopny dát přednost učení před spontánní hrou. V odpoledních hodinách mají rodiče možnost zapojit se činností a rozehraných her dětí, pobýt s námi ve škole.

Záměry:

- Ohraničené herní koutky, pracovní ponky
- Podpořit dramatickou hru, námětovou hru, narativní
- Skloubit spontánní hru s řízenou cílenou didaktickou činností

Jak?

- Kutilský koutek na ŠZ, zastřešená pergola na ŠZ pro tvoření
- Druhy materiálů, inovace pomůcek pro různorodé hry
- Pozorování, diagnostika, záznamy, přirozené herní skupiny

3.7.

Podnětné věcné prostředí

Průměry za školu: **2019/2022** 3,80/3,84 = 96,00% **ø 3,82**
2016/2019 3,80/3,80 = 95,00% ø 3,80

Mateřská škola má dostatečné prostory včetně uspořádání šaten, umýváren i WC. Velmi postrádá prostory pro uložení pomůcek, rovněž chybí kabinet pro zaměstnance. Nicméně jsme využily prostory na podestách, kde byly umístěny knihovny, zařídily se dvě „učebny“ pro polední programy (angličtina, šachy, keramika...), pro zaměstnance byl rekonstruováno sociální zázemí (sprchový kout, osobní skříňky, lednice). Příjemné, nevťiravé, ale inspirativní prostředí školy, tříd, vstupu, chodeb je vizitkou kreativity, fantazie i nápadů učitelek, které využívají i dětské obrázky různých technik a velikostí.

Ve třídách je množství podnětných a funkčních hraček, materiálu z oblasti neživé přírody (kameny, kůra, šišky, měsíční písek, kinetický písek, multifunkční stůl pro hru s vodou i pískem, výzkumné sady k experimentování atp.), výtvarné, pracovní kouty, herní kouty pro námětové hry – pro děvčata i chlapce. K dispozici je vybavení i IT techniky, fotoaparátů, interaktivní tabule, PC, Magic box, koutky pro práci s dřevem a jiným materiálem. Ve třech třídách je umístěn kout živé přírody – rybičky, obloukovky, v oblasti flory v jedné třídě má každé dítě „svou květinu“ o kterou pečuje.

Školní zahrada poskytuje různorodé využití od hry s vodou, kameny, pískem, kačírskem přes aktivní část pro jízdu na kole, koloběžce, odrážecích kol, „skejtů“, míčové hry, naučné a poznávací části se skalkou, bylinnou pyramidou, ovocnou zahrádkou. K dispozici jsou naučné ekotabule se systémy, zvýšené záhony k setbě semen, vrbové tunely, týpí, labyrint, pocitová „bosá“ stezka. Děti se sezónně podílejí na úpravách a údržbě květinových, zeleninových, bylinných záhonů. V zimě poskytují prostory zahrady k bobování a k dalším zajímavým zimním činnostem. Třídy jsou uzpůsobeny specificky heterogenního složení, máme možnost vlastní termoregulace tepla, plastová okna jsou vybavena mikroklimatizací i možností zastínění proti slunečnímu záření, při práci s IT technikou. Dětská lehátka jsou skladována mimo třídy, v samostatné větratelné místnosti.

Záměry:

- Spolupracovat s farmou, chovatelskou stanicí
- Inovace vybavení tříd, ŠZ
- Zapojit v co nejširším měřítku do péče děti

Jak?

- Navázat, vyhledat, vytvořit plán
- Zahradní hračky, náčiní, hrací koutky do tříd pro všechny věkové skupiny
- Nátěry prvků školní zahrada
- Starost květiny, živočichové – jejich potřeby (třída, ŠZ), přenést větší zodpovědnost na děti

3.8.

Bezpečné sociální prostředí

Průměry za školu: **2019/2022** 3,89/3,95 = 98,70% **σ 3,92**
2016/2019 3,69/3,89 = 97,25% **σ 3,79**

Snažíme se být otevření nejen ke svým partnerům, ale také sami k sobě. Vždy nám jde o to zachovat klidnou a příznivou atmosféru. Je zcela přirozené, že provozní zaměstnanci spolupracují s učitelkami na třídách. Vzájemně se oslovujeme jmény, tím se stává komunikace jednodušší, otevřenější, přátelská. Příkladné chování vůči sobě vnímáme v naší mateřské škole jako jeden ze vzorů příkladu pro děti, kdy začínáme pokládat základ k vytváření pocitu bezpečí, pohody a radosti. Děti přicházejí do mateřské školy rády, adaptace je ve velké míře úspěšná již po prvním měsíci. To je pro nás signálem, že dítě se cítí přijato a začíná posilovat duševní odolnost, sebevědomí, přijímá zodpovědnost. Vše pod profesionálním, spravedlivým a citlivým vedením učitelek. Se šikanou jsme se zatím nesetkaly, občasná neshody a konflikty mezi dětmi jsou ihned řešeny, v případě nutnosti i konzultací s rodiči.

Pracovní i osobní vztahy mezi zaměstnanci jsou přátelské, samozřejmostí je i vzájemná pomoc bez ohledu na pracovní pozici, věk, pohlaví (máme mezi sebou pana učitele). Začínajícím učitelům je poskytnuta pomoc v rámci balíčků „Informační balíček“ „Kam sáhnout, kde najdu“

Záměry:

- Posilovat prosociální chování u všech – zařazovat častější informační schůzky s jednotlivými úseky, zvýšit empatickou odezvu prostřednictvím delegování
- Na třídních schůzkách zvýšit povědomí rodičů, že se nejedná o službu, nýbrž o doplnění rodinné výchovy v podobě vzdělávání dětí v přirozeném prostředí vrstevníků – profesionalita a úroveň v jednání s rodiči
- Zajistit podmínku, aby nedocházelo k narušování práce, odpočinku v procházející třídě

- Umožnit dítěti odmítnutí jako jeho volbu, nechápat vždy jen jako formu neposlušnosti

Jak?

- nově delegovat některé kompetence – školnice, ŠJ, učitel (návrh, promyslet)
- základní právní ochrana
- základní orientace v předpisech, vyhláškách (různé problémové situace v rodinách, na pracovišti – kde hledat oporu)
- pomoc a podaná ruka začínajícím, nově příchozím učitelům, zaměstnancům

3.9. *Participativní a týmové řízení*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,73/3,99 = 99,75% **ø 3,86**
2016/2019 3,61/3,73 = 93,25% **ø 3,67**

Sloučením s MŠ Kosmonautů došlo k rozšíření týmu pracovníků, bylo nutné nastavit zcela jinou organizaci tak, aby týmové řízení bylo založeno na úctě a respektu k sobě i druhým. Podařilo se vytvořit prostředí bezpečí, důvěry v co nejmaximálnější součinnosti při participativním sdílení. Ředitelka k této participaci, komunikaci a vzájemné pomoci motivuje všechny zaměstnance. Je si vědoma důležitosti zpětné vazby vůči všem ohledně výsledků jejich práce. Nejen přes profesní portfolia zná přednosti a schopnosti učitelů. Všechny jsou si vědomy vzájemné závislosti zaměstnanci x děti. Jsou vytvořeny podmínky pro další studium, ředitelka plně podporuje zvyšování kvalifikace v oblasti předškolního vzdělávání, profesního růstu. Všechny zaměstnankyně mají přístup k internetu, mají prostor pro tvůrčí práci i příležitost se vyjádřit, být vyslechnuta. Umíme se orientovat a čerpat z různých metod a analýz – SWOT, SMART, formativní x sumativní hodnocení. MŠ Kosmonautů není zahrnuta v podmínkách INDI.

Záměry:

- Aktivita celé organizace, školy, třídy
- Pravidelně vyhodnocovat nejen ekonomickou stránku školy, ale i činnost MŠPZ
- Zaměřit se na postupy jednotlivých analýz (INDI, SUKY, SMART, SWOT), naučit se využívat podklady analýz při dalším plánování – „uvést je v život“

Jak?:

- Vtáhnout do aktivit všechny zaměstnance, podpořit ŠJ
- Vzájemné sdílení poznatků, nápadů – náslechy, co najdu, nabídnu, rozšířím – krátké a častější společné porady
- Nejsme „uzavřená komunita“ ve třídě...
- Pravidelné autoevaluace – formativní hodnocení – i vzájemné

3.10. *Partnerské vztahy s rodiči*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,60/3,66 = 91,50% **ø 3,63**
2016/2019 3,61/3,60 = 90,00% **ø 3,61**

Rodina je našim nejbližším a nejdůležitějším partnerem. Stává se určitým pravidlem, že v odpoledních hodinách nechají dítě dohrát, počkají na něj, pomohou mu. Problém je s dodržováním Školního řádu – velmi pozdní příchody do mateřské školy. Rádi se zapojují do

aktivit připravených školou, zatím malá snaha rodičů uspořádat akci pro děti. Bohužel nedostatečně využívají možnost k zapůjčení odborné literatury, malý zájem o odborné semináře, besedy s odborníky. Zvýšený zájem je zaznamenán o konzultace, portfolio s p. učitelkou, zvláště u dětí předškolního věku (záznamy Předcházíme poruchám učení, SUKY). Na druhé straně většina nabízí škole své profesní dovednosti, případně školu sponzorují – v této oblasti je zaznamenán úbytek. Rodiče jsou informováni o pokrocích svého dítěte, v případě nezralosti dítěte je s nimi konzultována odborná pomoc PPP, případně další odborné pracoviště vzhledem k odchylce ve vývoji dítěte – logoped, SPC. Škola spolupracuje se SPC, která každoročně zajišťuje depistáž.

Záměry:

- Nadále nabízet rodinám různé příležitosti k podílení se na rozmanitých aktivitách
- Zachovat konzultační hodiny ve všech třídách, poradenský servis, společné diskuse nad portfoliem dítěte + společné mapování pokroků
- Zapojovat do činností i prarodiče (umět využít nabídky), podporovat iniciativu k obohacení života novými nápady
- Zamyslet se nad další spolupráci s rodiči - nabídnout možnost, jak mohou zasáhnout do třídního vzdělávacího programu, jak dále mohou spolupracovat i s dětmi po ukončení docházky do MŠ

Jak?

- Celé Česko čte dětem (rodiče, prarodiče)
- Častější neformální společné schůzky ve třídě
- Projektové „akční“ dny ve spolupráci s dětmi/rodiči
- Pověřit rodinu „úkoly“ v rámci společných projektů – najděte, připravte, udělejte...

3.11. *Spolupráce mateřské školy se základní školou*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,66/3,45 = 86,25% **ø 3,55**
2016/2019 3,48/3,66 = 91,50% **ø 3,57**

Pravidelně navštěvujeme s dětmi ZŠ – účastníme se společných aktivit, zveme zástupce školy k informativním schůzkám pro rodiče, k ukázkám práce předškolních dětí, ke společné schůzce pro rodiče s PPP. V plné míře využíváme nabídky škol (tělocvična ZŠ Mládežnická), včetně nabídek i pro rodiče s dětmi (bazén ZŠ Hrubína). Projevila se snaha o vypracování společných plánů aktivit pro daný školní rok, byl rovněž zpracován Dotazník pro naši zpětnou vazbu v přípravě dětí na vstup do základního vzdělávání. Bohužel v našem městě není žádná ZŠ, která by navazovala na program podpory zdraví. V rámci Šablon proběhlo vzájemné sdílení zkušeností formou hospitací.

Záměry:

- Zavést pravidelné pololetní setkání představitelů školy (korigovat spolupráci učitelů, představa vzájemných hospitací, představení školních vzdělávacích programů, průřezová témata)
- Pokusit se v rámci nabídky projektů EU, MAPu posílit partnerskou spolupráci

Jak?

- Sdílení aktivit MAP II Pohádky hrou, Matematická truhlice překvapení (dětí MŠ + děti z družiny ZŠ)

- Spolupráce a podílení se na e-twinning + Erasmus se ZŠ Mládežnická
- Sdílení seminářů – využití nabídky a kapacit školních učitelů nejen v rámci cizího jazyka
- Aktivity v oblasti dramatické a kulturní výuky – společné divadelní představení, vzájemné koncertování (sdílení zkušeností dětí)
- Pokusit se vymyslet projektové vyučování a poté v součinnosti dětí uskutečnit (literární zaměření, poznávání světa, finanční gramotnost...)

3.12. *Začlenění MŠ do života obce*

Průměry za školu: **2019/2022** 3,35/3,13 = 78,25% **σ 3,24**
 2016/2019 3,45/3,35 = 83,75% **σ 3,40**

Děti se účastní akcí pořádaných městem, které obohacují i jejich vlastní činnost – Havířov v květech, Čokoládová tretra, Den Země. Navštěvují zajímavosti i pamětihodnosti města. Seznamují se s blízkým okolím. Prezentujeme svou činnost na stránkách školy, v regionálním tisku. Při slavnostních příležitostech jsou zváni zástupci města – Zámek rozloučení s dětmi odcházející do škol, předávání Certifikátu. Představitelé se zajímají o problémy ze strany provozně ekonomické, ví, že jsme MŠ podporující zdraví. Odbor školství nemá vyčleněného pracovníka, který by znal problematiku vzdělávacích programů, stává se, že uvádí některé mateřské školy jako podporující zdraví, které pouze pracují s jejich prvky.

Zřizovateli předkládáme Výroční zprávu o činnosti školy s DVD aktivit školního roku, Koncepci rozvoje školy. Škola se velmi aktivně angažuje a využívá nabízené možnosti v rámci Místního akčního plánu i nabídky exkurzí v technických prostorách Dolních Vítkovic. Nedaří se plně využít možnosti města (beseda s kronikářem, beseda se zástupci, využít představitele k různým projektům-Česko čte dětem).

Záměry:

- Ujasnit zřizovateli pozici mateřské školy podporující zdraví
- Připomínkovat a dávat podklady k jednání Svazku měst a obcí k podpoře předškolního vzdělávání
- Využít nabízené možnosti z kulturního i profesního života města
- Seznamovat při všech příležitostech zastupitelstvo, radu s dokumentací školy

Jak ?

- Zveřejňovat úspěchy školy nejen v Radničních listech, ale i přes školskou komisi při Radě města
- Zvat představitele k významným aktivitám školy
- Exkurze v prostorách magistrátu, beseda s kronikářem, návštěvy expozic města
- Výstava dětských prací s vernisáží

2. Formální kurikulum – vzdělávací obsah

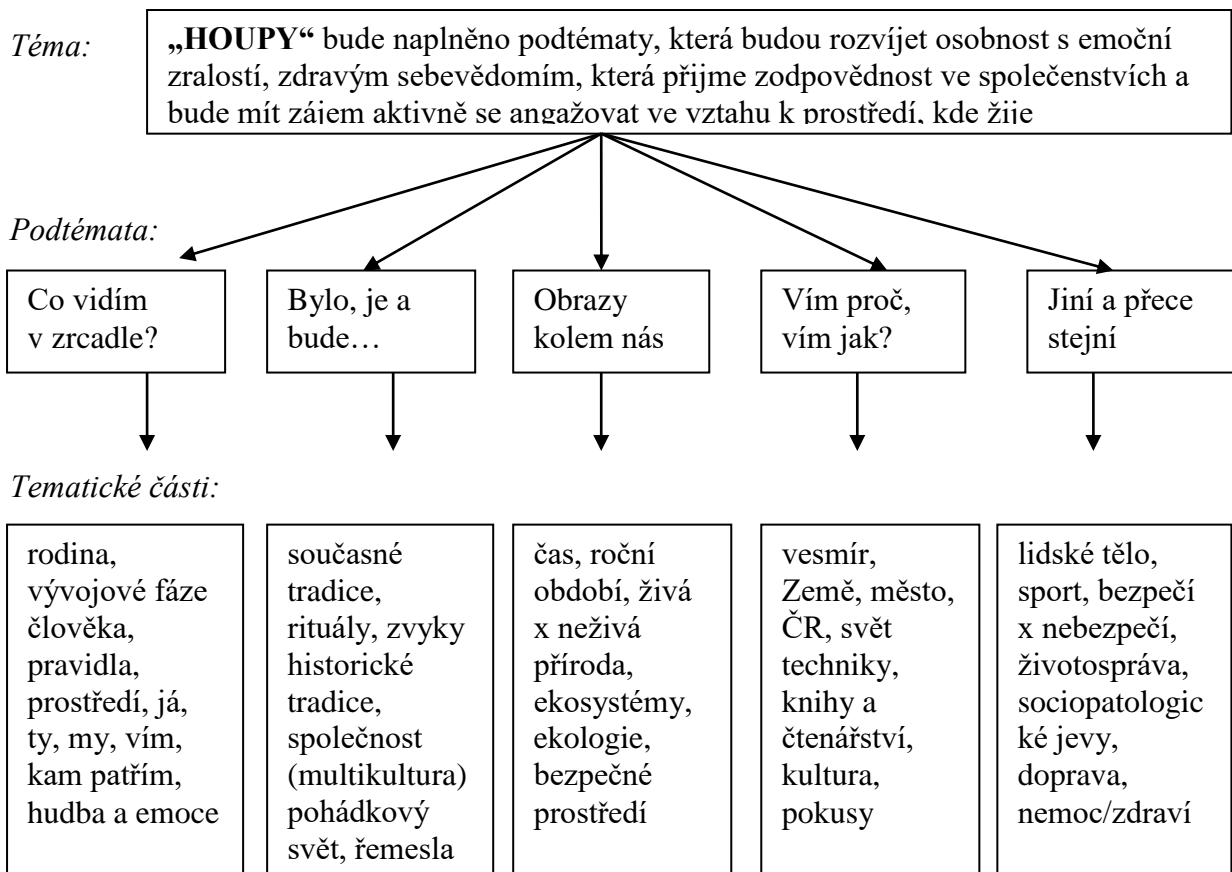
4.1. Téma

Dítě odchází z rodinného prostředí a mateřská škola je pro ně prvním kontaktem s dětmi. Je naší maximální snahou naučit děti zdravému způsobu uvažování - rozvíjet kamarádství, dobré mezilidské vztahy a v neposlední míře umět se zdravě prosadit. Chceme, aby se u nás děti cítili dobře, také aby si co nejvíce odnesly do života. Prvořadé je, aby s námi efektivně prožili většinu dne, kdy nemohou být se svými rodiči.

Název tématu „HOUPY“ bude provázet dítě celé tři roky, kdy chvíli bude nahoře a chvíli dole. Naší maximální snahou bude „uvést“ dítě do roviny vědomostí, poznatků, dovedností, schopností tak, aby v nejširší míře **H**ledalo odpovědi na otázky, **O**bjevovalo experimentováním zatím nepoznané, **U**mělo říci, co již umí a učilo se vlastní zkušeností, **P**oznávalo nejen různé sociální role, a co znamená **Y-?**, další cesta ve vzdělávání v základní škole, kdy jsme již připraveni, ale nevíme, jaká bude...

4.2. Podtémata

Podtémata jsou odvozena z pěti hledisek (Identita, Společenství, Změny v přírodě, Aktivita, Zdravý životní styl), které vznikly v souladu s osobnostními a celospolečenskými cíli a to i v souladu s RVP PV. Vzdělávací obsah integruje všechny oblasti vzdělávání včetně kompetencí. Jednotlivá podtémata vymezují a charakterizují smysl a obsah, dávají prostor k námětům a konkretizaci v TVP. Podtémata a jejich tématické části mají obecnější názvy tak, aby mohly reagovat na skutečné potřeby a vzniklé situace dětí, nebyla omezena nápaditost učitelek, aby mohly pracovat interakčně – kdykoliv v časovém úseku do podtémat a tématických částí vstoupit.

4.3. Podtematické části a jejich charakteristika

1. Co vidím v zrcadle...

Charakteristika:

Záměrem je rozvinout a položit základy svébytně a emočně vyrovnané osobnosti. Prostřednictvím činností a událostí se bude identifikovat sama se sebou. ITB směřují k široké škále možností různých témat, které podpoří jeho samostatnost, rozhodování, radost z úspěchu a na druhé straně jej připraví i na vyrovnání se s neúspěchem. Prostřednictvím „nastaveného zrcadla“ si uvědomí nejen vlastní názory, práva i povinnosti směrem k sobě, ale také vůči druhým.

Cílové kompetence:

- 1/2 vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím tělesným, ale také duševním a že tyto potíže mohou spolu souviset
- 2/1 vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje
- 3/1 je zvědavý, má touhu se ptát
- 3/2 ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí
- 3/4 umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte
- 4/1 má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny
- 5/1 poznáním sebe sama vytváří pravdivý obraz o sobě, o své identitě, vlastnostech, sklonech a schopnostech
- 5/2 snaží se ovládat intenzitu emocí, které by škodily jemu nebo okolí

- 5/5 dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly
- 5/6 komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace, také dát najevo odmítavý názor, postoj
- 6/3 dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými
- 6/4 je schopno elementární spolupráce ve dvojici, ve skupině dětí
- 6/6 chápe, že svým chováním a skutky nemá omezovat druhého, dbá pravidel soužití
- 7/4 uvědomuje si, že každý má svá práva a povinnosti

Očekávané výstupy:

jsou plně v souladu s „Konkretizovanými očekávanými výstupy“, které doplňují dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání:

- pojmenuje předměty a jejich vlastnosti, které poznává prostřednictvím svých smyslů
- s chutí vyjádří své představy (ve hře, pohybem, slovně, výtvarně...)
- zná význam většiny slov a výrazů běžně používaných v prostředí, sdělí své jméno, příjmení, adresu
- hovoří o svých zážitcích, pokud něčemu nerozumí, ptá se
- bez ostychu požádá o pomoc, když ji potřebuje
- realizuje své myšlenky a nápady prostřednictvím imaginace
- sdělí bez problémů (co si myslí, jak se cítí)
- odhaduje své síly a učí se ohodnotit své i kamarádovy pokroky
- své činnosti se učí plánovat, organizovat, řídit i vyhodnocovat
- raduje se z toho, co již umí, zvládlo, přizná, co se mu ještě nedaří
- přirozeně komunikuje, pochopí, že každý má svou hodnotu
- rozliší projevy svého chování, popíše některé svoje vlastnosti
- kultivuje vlastní vkus, rozvíjí fantazii a představivost při různých činnostech
- svoje poznatky a zážitky uplatňuje při činnostech (vnímání, myšlení, řeč, paměť)
- určí co je skutečnost a co je fantazie (strach, obava...), rozvíjí empatii –pochopí, co cítí ostatní
- napodobuje a pojmenovává různé sociální role i činnosti s nimi spojené, zná jména členů rodiny, jejich profese
- zvládá odloučení od rodiny, váží si sám sebe

Vzdělávací nabídka:

- ✓ smyslové a psychomotorické hry (fantazie)
- ✓ všechny typy her (spontánní, námětové, předmětově-manipulační, úlohově-námětové, konstruktivní, dramatizační-snové, kooperativní...)
- ✓ dramatické činnosti, pantomima, mimika
- ✓ slovní hry i neverbální komunikace
- ✓ výtvarné, pracovní činnosti, které umožní samostatnost, rozhodnost, výběr
- ✓ prosociální hry pro rozvoj vytrvalosti a sebeovládání
- ✓ diskuse, rozhovory, besedy
- ✓ práce s knihou, časopisy, příběhy
- ✓ činnosti zaměřené na manipulaci s různými materiály ke cvičení postřehu i vnímání - zraku, sluchu, hmatu, koncentrace
- ✓ řešení různých modelových situací s mapedy, maňásky...
- ✓ motivovaná cvičení – zdravotní cviky, relaxační, protahovací, posilující i alternativní cvičení
- ✓ činnosti spojené s praktickými pokusy, zkoumáním, práce s chybou

- ✓ hry a činnosti spojené s hudebním prožíváním, pochopením
- ✓ program Zvoneček

Hodnotící standardy:

- Bloomova taxonomie (znalost, porozumění, analýza, syntéza)
- 5 znaků prožitkového učení na základě evaluace s postavenými kritérii
- diagnostika – SUKY, Předcházíme poruchám učení
- INDI podmínky
- výtvary, výrobky, práce dětí z jednotlivých oblastí
- projekty dětí, zapojení do aktivit
- zpětné vazby z různých aktivit spolupráce
- ankety, dotazníky

2. Vzdělávací podtéma „ Bylo, je a bude...“

Charakteristika:

Vstup do kolektivu vrstevníků je pro dítě náročná situace, heterogenní třídy mají v této situaci klad v tom, že vstupuje malý počet nových dětí a dítě se „učí“ od dětí. Záměrem bude posílit u dětí vnímavost k rozdílnosti tradic, rituálů, zvyků v různých společenstvích (v rodině, městě, ČR, jiných zemích, minoritách...), respektování pravidel, i úcta ke společenským tradicím. Prostřednictvím situací a plánovaných činností si budou děti rozvíjet znalosti tradic i vzhledem k minulosti, získají povědomí o kulturním dědictví (lidová slovesnost, symboly, památky...). Budou položeny základy k řešení problémů, schopnosti komunikovat. Připraví se na roli budoucího školáka.

Cílové kompetence:

- 1/5 má zájem pochopit jevy kolem sebe a v jejich souvislostech
- 1/7 uvědomuje si, že lidé jsou různí a liší se podle řady znaků
- 2/2 rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví
- 3/1(IV.) je zvědavý, má touhu poznávat
- 3/3(II.) rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
- 4/4 v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů
- 5/3 chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa, spánek, odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti
- 5/4 chápe, že lidé mají různé pocity, emoce a city, dovede je rozpoznat
- 5/8 dovede požádat o pomoc, když je v nouzi
- 6/1 má vytvořeny základní návyky společenského chování
- 6/2 je ochotno vysvětlovat svůj názor i naslouchat jiným
- 6/5 chová se vstřícně a nabízí pomoc tam, kde vidí, že je třeba
- 7/1 chce poznávat své okolí a svět
- 7/2 prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími
- 7/6(IV.) má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se

Očekávané výstupy:

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možnost se některému naučit
- ovládá řeč, volí vhodné výrazy (etika), rozumí slyšeným instrukcím a návodům
- podřídí se přání druhého, skupině, respektuje jiný názor
- navazuje kontakty s dětmi, zaměstnanci školy (kuchařka, školnice, jiná pí. učitelka...)
- uplatňuje základní společenská pravidla při komunikaci (zvnitřnění – pozdrav, poděkování, odpověď...), dodržuje pravidla konverzace, rozliší vhodnost oslovení (tykání, vykání)
- vnímá text lidových písní, pozná rýmy, rozumí příslovím, pranostikám, reprodukuje pohádky, rozliší dobro a zlo
- pokusí se taktně říci „ne“, vysvětlit proč
- získá potřebu ptát se, ví, jak se ptát
- v oblasti pohybových dovedností se orientuje v prostoru, pohybuje se ve skupině, dodrží pravidla u pohybových a hudebně pohybových her
- obohatí hru vlastní fantazií, přijme různé sociální role i roli školáka
- zná cestu do mateřské školy, ví, do které základní školy bude chodit
- zachází s běžným výtvarným a pracovním materiálem, samostatně si připraví, uklidí
- v oblasti smyslového vnímání má vytvořen pozitivní vztah k umění (poezie, próza, hudba)
- má poznatky o jiných národech a kulturách, přijme odlišnost, pokud se s ní setká
- má elementární povědomí o tradicích a zvycích současných i minulých u nás i v jiných zemích
- citově se vyrovná s pobytem v mateřské škole bez rodičů, se změnami běžného dne (řádu a činností)
- neprosazuje se na úkor druhého, vhodně reaguje na to, co druzí dělají
- nabízí způsob, jak řešit problém
- projeví zájem o to, co druzí potřebují (nezesměšňuje, neposmívá se)
- bez zábran se kontaktuje s dětmi, které jsou odlišné (nosí brýle, dítě s postižením, špatně mluví...)
- zachází šetrně s předměty i materiálem, nevyhýbá se povinnostem, uklidí
- účastní se příprav oslav, přichází s vlastním nápadem, zná průběh tradičních oslav i svátků (lidové zvyky, lidové písně, rýmovačky, povídačky, pověsti, koledy), rozvíjí humorné situace
- vyrábí dárky, chystá překvapení, pomůže druhému v tom, v čem potřebuje, vylepšuje prostředí třídy
- má přehled o prostředí třídy (umístění a účel místnosti), ukládá věci na svá místa
- donese vzkaz do kuchyně, do jiné třídy, ke jménu zaměstnance dovede přiřadit jeho profesi, správně oslovuje všechny zaměstnance mateřské školy, děti ve třídě, škole

Vzdělávací nabídka:

- ✓ hry a činnosti spojené se slovesným uměním
- ✓ rozhovory, besedy, diskuse o pravidlech chování v jiných zemích, tradicích
- ✓ činnosti k objevování rozdílů a podobností mezi národy, minoritách (kultury)
- ✓ aktivity převzaté (Valentýn, Halloween, Santa...)
- ✓ naše tradice z minulosti (Zelený čtvrtek, Škaredá středa, Bílá sobota, Mikuláš, Vánoce, advent...), časové děje
- ✓ exkurze, návštěvy – kulturních objektů města a okolí, spolupráce
- ✓ aktivity přibližující tradice a zvyky – divadla, koncerty, výstavy, zapojení do celoměstských aktivit

- ✓ dramatizace, dramatické hry – pohádky, různé loutky, maňásky, jamajky..., spojení s estetickými činnostmi - hudba, výroba kulis, opon...
- ✓ poslech pohádek a příběhů z jiných zemí, práce s nedokončeným příběhem, otevřeným koncem...
- ✓ činnosti zaměřené na určování a pojmenování různých řemesel, praktické pokusy s náčiním, náradím
- ✓ prosociální hry a činnosti, sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- ✓ výtvarné a pracovní konstruování, tvoření 2D i 3D
- ✓ práce s encyklopedickým obrazovým materiálem, tablety, IT technikou, četba kreslených příběhů
- ✓ hry a činnosti k řešení modelových situací
- ✓ řešení v didaktických hrách – instrukce, návody
- ✓ sezónní činnosti,
- ✓ společenské stolní hry
- ✓ činnosti a aktivity „po stopách“ našich předků (odkazy, vyhledávání informací, práce s informacemi, spolupráce)
- ✓ dechová, jazyková, artikulační, sluchová cvičení, hry se slovy, slovní hříčky, hádanky...
- ✓ program pro předškolní děti – Zvídálek
- ✓ program pro děti se slabou slovní zásobou a na doporučení logopeda, depistáže – Povídálek
- ✓ program anglického jazyka

Hodnotící standardy:

- Bloomova taxonomie (znalost, porozumění, analýza, syntéza)
- 5 znaků prožitkového učení na základě evaluace s postavenými kritérii
- diagnostika – SUKY, Předcházíme poruchám učení
- INDI podmínky
- výtvary, výrobky, práce dětí z jednotlivých oblastí
- projekty dětí, zapojení do aktivit
- zpětné vazby z různých aktivit spolupráce
- ankety, dotazníky

3. Vzdělávací podtéma „Obrazy kolem nás...“

Charakteristika:

Záměrem tohoto celku je především vše, co je blízké přírodě, úctě k životu ve všech jeho formách, i pochopení důležitosti její ochrany. Prostřednictvím situací, plánovaných činností, výletů, experimentů se budou děti seznamovat s přírodními ději. Pochopí vzájemné vztahy mezi živou a neživou přírodou, osvojí si elementární poznatky i funkce ekosystému, se zaměřením na poznávání negativních změn ve svém okolí. Podpořit v dětech vnímání sebe sama jako součást přírody, ukázat na její rozmanitost, krásu, pestrost i záladnost.

Cílové kompetence:

1/4 rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat

1/5(IV.) má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát

- 2/1 vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje
 3/1(V.)je zvědavý, má touhu poznávat
 4/6 umí vyjádřit, co se mu líbí, co ne a proč
 5/7 má zvnitřněnou potřebu řádu, aktivně se podílí na tvorbě pravidel
 6/7 uvědomuje si, že svým chováním může vytvářet prostředí pohody
 7/1 chce poznávat své okolí a svět
 7/3 chová se vstřícně a je ochotno pomoci tam, kde je potřeba, zvládá jednoduché činnosti v péči o prostředí
 7/6(V.)má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se
 7/7 prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou a živou
 7/8 ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje

Očekávané výstupy:

- pozoruje, popisuje a pojmenovává, to co pozná (mravní hodnoty, poučení, přírodní katastrofy, podivnosti ročních období...)
- ptá se po důvodech a příčinách toho, co se děje v přírodě (bouře, blesk, sníh, mračna...)
- rozvíjí emoční inteligenci, vyjádří emoce
- těší se na pobyt v přírodě, je v ní rádo a uvědomuje si i nebezpečí, se kterým se může setkat (pobíhající pes, bobuloviny, řeka, propast, silný vítr, spadlé větve...)
- chová se šetrně k životnímu prostředí (upozorňuje na její poškození i změny), je citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, věcem
- označí některé důsledky nevhodného chování v přírodě (odpadky, hluk, poškození stromů, ubližování drobnému hmyzu), má povědomí o způsobech ochrany a bezpečí, ví, kde v případě potřeby hledat pomoc
- při pracovních, sezónních činnostech postupuje podle pokynů, instrukcí (krájení ovoce, sázení semen, práce se dřevem, přírodninami...), manipuluje s přírodními materiály
- ztvární své zážitky z přírody – uplatní svou představivost, fantazii, vybere si z nabídky různorodého materiálu
- vysvětlí elementární poznatky ročních období, přemýšlí o nich a vyjádří svůj názor
- pozná, pojmenuje a přiřadí k abstraktním pojmům ovoce, zeleninu, stromy (listnaté, jehličnaté=jejich plody), květiny (jarní, luční, zahradní...), ptáky (odlétající, přezimující a podobně), zvířata (domácí, exotická, lesní / mláďata, jejich užitek...), hmyz, zná význam slov – hejno, stádo..., zná přírodní památky ve svém okolí, vnímá rozličnost a bohatost různých druhů rostlin a živočichů
- svými slovy vysvětlí to, co patří do živé přírody, do neživé přírody
- přiřadí, porovná ekosystémy – les, louka, městský park, řeka, potok, přehrada...
- přichází samo s nápadem k experimentování (voda, písek, hlína...)
- popíše posloupnost a proměnu (hmyz, den/noc, voda/led...), porozumí, že vše se mění i ve vztahu narození-vývoj-smrt
- kooperuje a dohodne se s ostatními při činnostech, projektech, je partnerem
- pojmenuje předměty a jejich vlastnosti, které poznává hmatem, sluchem, zrakem, čichem, chutí – vědomě využívá všech smyslů
- orientuje se v mapách, symbolech a piktogramech (turistické značky, ukazatele, piktogramy zákazů nevhodného chování v přírodě, zákazů)
- třídí odpad, ví, co kam patří, přichází s nápady, jak je při různé tvorbě využít (plast, víčka, papír...), pečuje o okolní prostředí, školní zahradu
- má zájem zapojit se do pěstitelských a chovatelských aktivit

- rozlišuje řešení, která jsou funkční, a tedy vedou k cíli a řešení nefunkční – dokáže mezi nimi volit (pokusy, omyly, chyby)
- přiřadí výsledky pozorování k reálným předmětům, dějům z běžného života

Vzdělávací nabídka:

- ✓ přirozené poznávání blízkého přírodního prostředí, sezónní činnosti na zahradě
- ✓ výlety do přírody – blízké i vzdálenější přírodní zajímavosti (naučné stezky, Mionší, Beskydské magistrály, meandry Lučiny, přehrady...)
- ✓ činnosti, hry zaměřené na poučení o možných nebezpečných situacích (modelové situace, hraní rolí...)
- ✓ kognitivní činnosti – zaměření na různá životní prostředí, ekosystémy, časové řazení
- ✓ ekologicky motivované hrové aktivity, návštěvy Ekocentra
- ✓ přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí v různých ročních dobách včetně vlivu (smog, čistota vody, jevy a vlivy)
- ✓ lokomoční pohybové činnosti (přírodní překážky, náročnější terén, délka terénu, převýšení v různých ročních obdobích)
- ✓ činnosti směřující k využití fyzikálních pokusů, chemických pokusů, experimentování
- ✓ práce s různorodým materiálem, pěstitelské a chovatelské činnosti
- ✓ manipulační činnosti a jednoduché úkony s přírodním i technickým materiálem, odpadovým materiálem
- ✓ práce s informačními a komunikačními technologiemi
- ✓ hry a situace zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- ✓ činnosti, kde se dítě naučí chránit své soukromí, bezpečí, prevence úrazů
- ✓ artefietika
- ✓ besedy, setkání, diskuse, rozhovory se zajímavými lidmi (Ambrožáci, ochránci přírody, lesníci, myslivci...)
- ✓ činnosti zaměřené na rozvoj polytechnických dovedností z oblasti přírodního prostředí
- ✓ návštěvy na zajímavých pracovištích rodičů
- ✓ škola v přírodě v rámci získaných projektů
- ✓ program keramické dílny

Hodnotící standardy:

- Bloomova taxonomie (znalost, porozumění, analýza, syntéza)
- 5 znaků prožitkového učení na základě evaluace s postavenými kritérii
- diagnostika – SUKY, Předcházíme poruchám učení
- INDI podmínky
- výtvary, výrobky, práce dětí z jednotlivých oblastí
- projekty dětí, zapojení do aktivit
- zpětné vazby z různých aktivit spolupráce
- ankety, dotazníky

4. Vzdělávací podtéma „Vím proč, vím jak...“

Charakteristika:

Záměrem je nastavit u dětí pozitivní vztah k učení, schopnosti tvořivě myslet, kooperovat. Prostřednictvím situací, plánovaných i badatelských činností vést děti k posilování dětské

zvědavosti i zájmu a radosti z objevování. Naučit děti pracovat v technickém prostředí s informacemi a začít si uvědomovat, že poznatky jsou ve vzájemných souvislostech. Položit elementární základy k potřebě být aktivní k životu, i běžným situacím, nebát se chybovat a tím posilovat vztah k prostředí - Zemi, ve kterém dítě žije.

Cílem ITB je vytvořit u dětí základy pro celoživotní učení a vstup do moderní společnosti.

Cílové kompetence:

- 1/5(III.) má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát
2/2 rozlišuje dobro a zlo a dovede obě etické kategorie vidět ve vztahu ke zdraví
2/5 podporuje konkrétními činnostmi vlastní zdraví i zdraví ostatních
3/3 rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti
3/4 umí se citově vyrovnat s novými situacemi v rámci běžného života dítěte svého věku
3/5 k problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že se jeho problémy bude řešit někdo jiný
3/6 řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že většinu problémů může řešit více způsoby
3/7 nemá obavu ze změny, přijímá ji jako běžnou součást života
4/4 v běžných životních situacích předvídá následky a přijímá konkrétní důsledky svých činů, svého chování
4/5 dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní, dokončuje
5/6 komunikuje, dokáže se dohodnout i v případě problémové situace, také dát najevo odmítavý názor nebo postoj
6/3 dovede se vyjádřit a domluvit s dětmi a s dospělými
6/4 je schopno elementární spolupráce ve dvojici, skupině dětí
7/6(II.) má zájem pochopit jevy kolem sebe, ptá se

Očekávané výstupy:

- vnímá, že je zajímavé dozvědět se nové věci a aktivně se účastní i zapojuje do činností a aktivit, kde využívá již získané zkušenosti
- myšlenkové operace zvládá – vybíráním, porovnáváním, uspořádáním, zobecňuje
- popisuje a pojmenovává to, co poznává, popíše posloupnosti
- ptá se po důvodech, souvislostech – pochopí hypotézy, předkládá své nápady, řešení
- zajímá se i o těžko vysvětlitelné věci (Země, průběh času)
- nevyhýbá se zapojení do různých činností, kde vyjadřuje svou představivost, fantazii (konstruování, dramatika, výtvarné, hudební, pohybové činnosti i slovní výpovědi k nim)
- je zvyklé samo organizovat i účastnit se aktivit, obohacuje je svými nápady, na druhé straně respektuje rozdílné schopnosti i názory druhých
- odmítne nevhodný pokyn, v rizikových situacích dokáže říci „ne“, uniknout, svěřit se
- ujde přiměřeně dlouhý úsek cesty, používá různá nářadí, náčiní, vykonává namáhavější pohyby (běh, překážková dráha, nerovný přírodní terén) i po delší dobu
- samo vyhledává možnosti pohybu (zvládá jízdu na koloběžce, kole, trampolíně, jednoduché akrobatické cviky)
- chápe základní číselné a matematické pojmy, odhaluje podstatné a charakteristické znaky, postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
- vede jednoduché úvahy, sdělí, o čem přemýšlí a uvažuje, co je při řešení různých úkolů důležité
- záměrně se soustředí na činnost, udrží pozornost a již započaté dokončí

- ví o technickém prostředí v okolí i v rozsahu praktických zkušeností
- pozoruje, zkoumá a objevuje v souvislostech, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů a získanou zkušenost uplatní v praktických situacích
- uvědomí si své možnosti i limity, dodrží bezpečnostní i pracovní pravidla
- při dosažení cíle se přizpůsobí vzniklé situaci

Vzdělávací nabídka:

- ✓ činnosti a aktivity seznamující děti s věcmi, které je obklopují i s jejich praktickým používáním
- ✓ smyslové, konstruktivní a grafické hry s napodobováním symbolů, tvarů, písmen, čísel
- ✓ diskuse, rozhovory, besedy, komentování zážitků a aktivit, kladení otázek, hledání odpovědí
- ✓ literární činnosti – práce s knihou, „čtení“, encyklopedie, globusy, mapy
- ✓ činnosti a příležitosti seznamující s různými sdělovacími prostředky, IT technika, fotografování, úprava, práce v technologiích
- ✓ přímé pozorování objektů, jevů v okolí i ve spojení s experimenty, pokusy se stanovením hypotéz
- ✓ motivovaná manipulace s předměty, zkoumání vlastností, konkrétní kooperace s různorodým materiálem
- ✓ hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost, fantazii
- ✓ řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání možností, cest, variant
- ✓ činnosti zaměřené na seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy, symbolika, praktické aplikace
- ✓ příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- ✓ návštěvy a pozorování technických objektů, muzeí, výstavy... (účel, význam, přínos)
- ✓ činnosti zaměřené na finanční gramotnost – Rozumíme penězům (Aflatoun), trhy, prodej, námětové hry...
- ✓ činnosti a aktivity zaměřené na tvorbu vlastních výukových pomůcek např. v polytechnické výchově
- ✓ besedy s odborníky různých profesí a zaměření
- ✓ činnosti a aktivity vycházející z metodiky Mensa, učení NTC (enigmatičké hádanky)
- ✓ činnosti a aktivity Všechnálek – z metodiky Hejného
- ✓ společné aktivity se základními školami - projekty

Hodnotící standardy:

- Bloomova taxonomie (znalost, porozumění, analýza, syntéza)
- 5 znaků prožitkového učení na základě evaluace s postavenými kritérii
- diagnostika – SUKY, Předcházíme poruchám učení
- INDI podmínky
- výtvary, výrobky, práce dětí z jednotlivých oblastí
- projekty dětí, zapojení do aktivit
- zpětné vazby z různých aktivit spolupráce
- ankety, dotazníky

5. Vzdělávací podtéma „Jiní a přece stejní...“

Charakteristika:

Záměrem ITB je dát dětem do povědomí co vše se skrývá pod pojmem zdravý životní styl, zdravý životní návyk v oblastech nejen lidského života. Prostřednictvím záměrných činností spojených s prožitkem, zážitkem, situačním učením bude důraz kladen i na rozvoj a zlepšování pohybové zdatnosti a obratnosti s tím, aby děti si uvědomily a přijaly zodpovědnost za své zdraví i zdravé životní prostředí. Osvojit si poznatky, vědomosti i schopnosti nejen o bezpečí, ale také skrytá nebezpečí města, přírody a v tom případě zvažovat rizika vědět, jak si poradit, na koho se obrátit.

ITB směřuje k cíli, aby děti byly v harmonii samy se sebou a získaly zájem životní prostředí aktivně ochraňovat.

Cílové kompetence:

- 1/1 má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích
- 1/3 rozumí tomu, že způsob jakým se člověk chová a žije, má špatný nebo dobrý vliv na jeho zdraví
- 1/6 má vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka
- 2/3 chápe, že zdraví není samozřejmost a musí je chránit
- 2/4 chápe, že když je člověk nemocen, nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu
- 2/6 má vytvořenou představu o zdravé životosprávě
- 3/2 ví, že když řešení problémů přesahuje jeho síly, má se obrátit o pomoc na osobu ze svého nejbližšího okolí
- 4/2 dovede označit svoje potřeby – tělesné, psychické, etické a přizpůsobit jim své chování
- 4/3 odhaduje rizika ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- 5/3 chápe, že tělesná aktivity, zdravá výživa, spánek a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti
- 5/9 dovede zvládnout jednoduché zátěže a překážky
- 7/5 u druhých respektuje a toleruje potřeby a individuálně odlišné způsoby jejich uspokojování

Očekávané výstupy:

- mít povědomí, na zkušenostní úrovni, o pojmovém systému popisující okolní prostředí a jevy (voda, vzduch, rostlina, zvíře, půda, bouřka, bezdomovec, drogy, alkohol...)
- má osvojeny elementární znalosti pro řešení nejjednodušších běžných životních situací, které ho obklopují i těch náročnějších (sebeobsluha, hygiena, aktivní pohyb, životospráva, způsob ochrany zdraví a bezpečí)
- uvědomuje si, že pozorováním okolního životního prostředí si vytváří pozitivní vztah k němu, neničí ho, váží si ho, lépe mu rozumí
- provádí jednoduchá různá pozorování, experimentování a dokázat vyvodit závěry
- ví o vyváženém držení těla, zvládá různé způsoby pohybu v různém prostředí, dodrží pravidla bezpečného pohybu, uvědomuje si své možnosti slabé i silné stránky
- na základě různých příběhů, povídanek pozná a charakterizuje nežádoucí chování, nebezpečí, vysvětlí, jak lze nebezpečí předejít, jak se chránit
- v různých činnostech uplatňuje bohaté motorické zkušenosti
- zachovává si svou autentičnost i etické chování vůči sobě, ostatním, brání se projevům násilí druhých, ponižování, nabídne pomoc a i sám pomoc přijme

- porozumí abstraktním symbolům, přiřadí symboly označující různé situace, jevy, předměty (dopravní značky, turistické značky, výstrahy, počasí, ...)
- popíše důsledky a rizika lidských činností na životní prostředí, vnímá kladné i negativní změny v okolí, ví jak se chovat v chráněné přírodní rezervaci, třídí odpad
- přijme kontakt s dítětem v rámci jeho odlišnosti (handicap, tělesné propozice, barva kůže), vhodně reaguje na jejich různé projevy – tolerance odlišnosti
- na základě zpětné vazby rozliší, kdy udělalo chybu, uzná svou chybu, učí se z chyb,
- vyhledá si potřebné informace, ví na koho se obrátit
- činnosti, které vedou k uspokojení jeho potřeby, provádí v souladu s danou situací
- bez pobídky samostatně vykonává činnosti spojené s uspokojováním potřeb (pravidelně pije, nepřejídá se, udržuje v pořádku svůj zevnějšek, dodržuje čistotu při stolování)
- zapojuje se do nejrůznějších pohybových aktivit (cviky provádí správně, má koordinované pohyby)
- nezneužívá spontánní činnost a nevysedává u PC
- podřídí se přání druhého, zvládne respektovat jiný názor
- vyjádří, co se mu líbí, co je hezké a proč
- nabízí pomoc
- má povědomí i elementární poznatky o životním stylu s důrazem na zdraví, bezpečí a osobní pohodu

Vzdělávací nabídka:

- ✓ sezónní činnosti dle počasí (nabídka všech dostupných pomůcek na ŠZ, hry, dopravní hřiště)
- ✓ příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí (životospráva, otužování, první pomoc...)
- ✓ smyslové a psychomotorické hry
- ✓ všechny typy her (spontánní, námětové, předmětově - manipulační, úlohově – námětové, konstruktivní, dramatizační – snové, kooperativní...)
- ✓ dramatické činnosti k poznávání různých lidských vlastností – čím se mezi sebou lidé liší, různé typy chování lidí v různých situacích, identifikace sebe sama a i odlišení od ostatních – hraní rolí (chránit soukromí i bezpečí svoje)
- ✓ strukturované dramatické hry
- ✓ slovní hry – smysl pro myšlení, rýmováčky, jazykolamy, přirovnání
- ✓ hry tvořivé – obsahem těchto her bude vztah k materiálnímu světu
- ✓ didaktické hry s nejrůznějším zaměřením na podporu kognitivních poznatků o bezpečí, nebezpečí, dopravě..., modelové situace Co se stane, Co kdyby...
- ✓ spolupráce ve skupině, společné řešení problémů a plnění úkolů
- ✓ grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen, práce se záznamy, činnosti zaměřené na jejich poznávání formou jednoduchých znakových systémů (inkluzí)
- ✓ TV aktivity – pohybové hry, aerobní, vytrvalostní, relaxační a jiné tak, aby dítě mohlo zažít úspěch
- ✓ diskuse, rozhovory, besedy z různých oblastí k posilování přirozených poznávacích citů – zvědavosti, zájmu, radosti z objevování nových poznatků, pochopení (Adra, policie, nízkoprahová zařízení, myslivci, Ambrožáci, Ekozahrada ZŠ Gorkého...)
- ✓ práce s různým náčiním, náradím, materiálem (odpadový materiál a jeho využití)
- ✓ turistika, výlety, exkurze, výstavy, spolupráce s různými institucemi – přímá účast dětí
- ✓ skupinové aktivity ke spolupodílení dětí na přípravách - nápady od dětí k různým projektům (sociopatologické jevy, životospráva)

- ✓ IT, práce s knihou, obrazovým materiálem, encyklopedií – vyhledávání informací, obhajování vlastních názorů, rozhodování, sebehodnocení
- ✓ cvičení organizačních i sebeobslužných dovedností v různých estetických i tvůrčích aktivitách
- ✓ skupinové aktivity k posílení etických, mravních hodnot – životní podmínky i životní prostředí, pěstitelské a chovatelské činnosti
- ✓ činnosti zaměřené na spoluvytváření pravidel bezpečnosti v různých oblastech lidského života (doprava, třída, škola, město...)
- ✓ v případě inkluze – kompenzační pomůcky, prostředky
- ✓ interaktivní učení, činnosti
- ✓ plavecký výcvik
- ✓ lyžařský výcvik

Hodnotící standardy:

- Bloomova taxonomie (znalost, porozumění, analýza, syntéza)
- 5 znaků prožitkového učení na základě evaluace s postavenými kritérii
- diagnostika – SUKY, Předcházíme poruchám učení
- INDI podmínky
- výtvary, výrobky, práce dětí z jednotlivých oblastí
- projekty dětí, zapojení do aktivit
- zpětné vazby z různých aktivit spolupráce
- ankety, dotazníky

4.4. *Pravidla pro tvorbu třídních vzdělávacích programů*

Při tvorbě třídního vzdělávacího programu budou mít učitelky na paměti:

- zmapování situace i vzdělávacích potřeb, zájmu dětí – SWOT analýzy
- spolupráce obou učitelek, spolupráce dětí
- z analýzy předcházejícího TVP, z analýzy Suků, které odkryjí, jak oblasti, tak PP
- diskuse s dětmi – zjistit, co již děti ví, zkusit nechat děti navrhnout činnosti,
- vyvození možných vlastních částí
- vstup do Školního vzdělávacího programu – do vzdělávacího obsahu
- vyhledání kompetencí a dílčích cílů (přizpůsobení – operacionalizace směrem k dětem), využít SMART
- promýšlení činností a vzdělávací nabídky formou myšlenkové mapy
- doplnit činnosti o návrhy dětí
- uvědomit si, že naskytne-li se aktuální situace má vždy přednost před naplánovanými částmi, činnostmi
- postavit si evaluační kritéria pro ITB

Třídní vzdělávací programy mají písemnou podobu, taktéž jednotlivé ITB.

Podrobná pravidla jsou rozpracována v Manuálu pro tvorbu třídních vzdělávacích programů, který je přílohou ŠVP.

5. **Evaluace**

V souladu s Pravidly cyklického procesu evaluace mateřských škol podporující zdraví je autoevaluační zpráva prováděna 1 x za tři roky souhrnem.

V souladu s usnesením Rady města Havířova škola zpracovává Výroční zprávu o činnosti školy za každý školní rok.

Poznatky získané evaluací jsou projednávány na pedagogických radách a následně jsou využívány ke zlepšování, optimalizaci vzdělávací práce.

Přílohou ŠVP „HOUPY“ je schéma myšlenkového procesu evaluace (vnější) a autoevaluace (vnitřní).

5.1. *Popis systému evaluace*

Školní vzdělávací program:

Podmínky:

nástroj	diskuse, analýza SWOT analýza, INDI ZMŠ, SMART, brainstorming, mapování, hospitace, porady, pracovní dílny, schůzky s rodiči vepsání aktualizace k podmínkám –do tabulek
okruh	zaměstnanci, rodiče, prarodiče, partneři
čas	1x ročně (v případě vzniklé potřeby okamžitě), Dotazník INDI rodiče 1x 3 roky

Cíle, vize:

nástroj	diskuse, INDI, hospitace, anketa partnerů – pohled zvenčí, ČŠI pedagogická rada,
okruh	zaměstnanci, partneři zvenčí
čas	po 3 létech, případně 1x ročně

Vzdělávací procesy:

nástroj	oblast 5-ti znaků prožitkového učení, hospitace
okruh	učitelé, zástupce ředitelky,
čas	1x ročně – graf + tabulky, po každém tematickém bloku

Vzdělávací výsledky:

nástroj	výstupy dětí - SUKY, Předcházíme poruchám učení (strom) přechod do ZŠ, diagnostika, PPP, zpětné vazby, grafy
okruh	děti, učitelé
čas	1x ročně – graf + elektronické zpracování, 2x ročně vložit písemné zápisky

PRO POTŘEBU EVALUACE ŠVP 1x za 3 roky:

Na zpracování se podílejí všechny učitelky.

FK – znaky prožit. učení	FK- naplnění cílů	FK – odcházející děti do ZŠ
2023		
2024		
2025		

Třídní vzdělávací program:

Evaluace třídního vzdělávacího programu bude rozčleněna na – vlastní hodnocení učitelky, zpětnou vazbu tematických částí, vedení záznamů o dětech a v neposlední míře celkové hodnocení třídního vzdělávacího programu (dle připraveného manuálu, který je přílohou ŠVP).

V rámci tematické části učitelky sledují a připraví si vlastní podklady pro autoevaluaci. Zpětnou vazbu provádí průběžně na základě ukazatelů dosaženého vzdělávání.

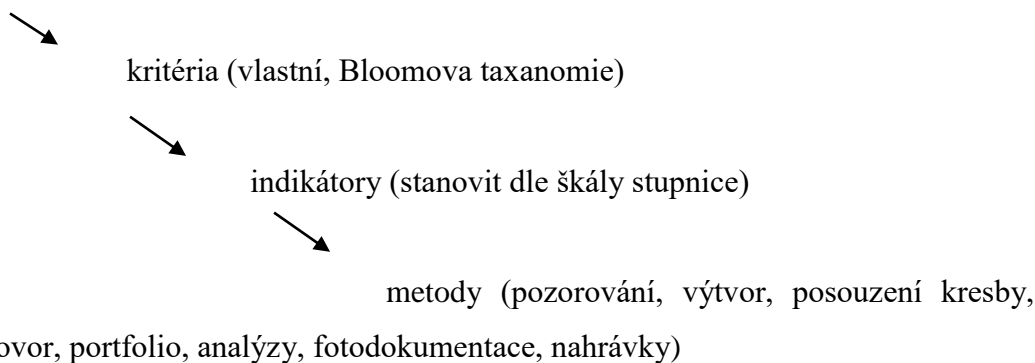
Vedení záznamů o dětech – podrobně rozpracován v Manuálu, který je přílohou ŠVP.

Čas: 1x ročně hodnocení vlastní práce (sebehodnocení) do portfolia

1 x ročně písemně Hodnocení TVP včetně porovnání se ŠVP, zda ITB je v souladu po ukončení tematické části písemně cíle, znaky (může být měsíční, čtvrtletní)

Myšlenková mapa autoevaluace tematických částí, TVP

Oblast (dítě, vztahy, děti, hry, TVP, vzdělávací obsah, podmínky, cíle K-A-P)

Závěr

Školní vzdělávací program „HOUPY“ je závazným dokumentem pro práci školy od 1. 9. 2022, je dostupný v tištěné podobě i zveřejněn na www.stránkách školy. Školní vzdělávací program je rozpracován následně do Třídních vzdělávacích programů, které jsou k dispozici ve třídách a na www.stránkách tříd.

Projednáno na pedagogické radě dne: .....

V Havířově, dne 04 . 08. 2022

